

Nr 286.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Sobota, 13 dnia grudnia 1913 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża Nr 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40.
Półrocznie „ 3 „ 76
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Łucyi P. M.
Niedz. św. Dyoskora M.
Pon. św. Waleryana.
Wt. św. Euzebiasza B.
Śr. św. Łazarza B.
Czw. Oczek. N. M. P.
Piąt. św. Daryusza.

Wschód słońca godz. 8 m. 05
Zachód słońca godz. 3 m. 44
Długość dnia godz. 7 m. 39
Ubytek dnia godz. 9 m. 02

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd Nr 8.

Telefonu Nr 595

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-cj po południu.

CENY OGŁOSZENI:

Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem: pierwszy raz 12 kop., następny 10 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyraża (za każdą grubszą literę płaci się 2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy 25 kop. Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dzień świąteczny, drukujemy w przeddzień święta lub po święcie. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

GRAND-HOTEL

Łódź.

Sprzedaje do domów torty, ciasta i pieczywo
z własnej cukierni po cenach przystępnych.
Akuratna dostawa zapewniona. Zamówienia
przyjmują się w każdym czasie.

TELEFON 25-01.

Sprzedaż ciast.

Trzy wagony nadeszły

Pilzeńskiego „Prazdroju“

i Monachijskiego „Pschorr-Bräu“

A. Domański

Generalny reprezentant na Królestwo Polskie

Łódź, Benedykta 98.

Telefonu 7-36.

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ PARTYJNYCH SZTUK
i RESZTEK z fabryki

Leonharda

hurtowo i detalicznie. Handlującym rabat.
Edmund Wasilewski, Łódź, Kalina 36. 5979

Wyborowe masło do ciasta

na beczki od 35 kop. funt

POLECA

Warszawskie Ziemiańskie T-wo Mleczarskie

Spacerowa 17 4163 Spacerowa 17

Telefon 27-71.

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

D-rów Falka, Golca i Jelnickiego

ulica Wólczańska Nr 36. — Telefonu 14-81.

Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólne sale) i przy-
chodzących. (Porada 60 kop. — Godz. przyjęć od 8—9 ra-
no, 11¹/₂—1¹/₂, w południe 1¹/₂—3¹/₂, wieczorem, w nie-
dziele i święta od 8—10 rano i od 12¹/₂—1¹/₂, po połud-
niu. — Roentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie
krwi przy syfilisie. 415

Teatr Polski

CEGIELNIANA 63.

Dziś wiecz.: „**KRAKOWIACY i GÓRALE**”. Jutro po poł.: „**BĘBEN**”.Jutro wiecz.: „**KRAKOWIACY i GÓRALE**”.**K. BOGUSŁAWSKI**

Piotrkowska 100.

POLECA:

Szkoło stołowe**Serwisy** stołowe porcelanowe**Garnitury** do mycia**Garnitury** do kawy**Wazony — Figury — Kryształ.**

4135

System **Taylora****„Talykron”**zaoszczędza dużo czasu, dużo pieniędzy. Gener. przedstawiciel Inż. Ciechanowski i Skonieczny. **Kapucyńska 5, tel. 241-40.****Kazimierz Ossowski, inżynier,
Obróńca PATENTOWY.**PETERSBURG—Wozniesiński Prospekt № 20.15
BERLIN—Potsdamerstr. № 5.

Znakomity środek odżywczy

KEFIR ZYCKIEGOnagrodzony trzema złotymi medalami i jednym srebrnym
poleca **Apteka W. DANIELECKIEGO.****Łódź, Piotrkowska 127, tel. 12-93.**

4203

M.A. ANANOWA**KONIAK****RION.****NAJLEPSZY
W GATUNKU i SHAKU**

3245

Składy: Warszawa, Elektoralna Nr. 31.
Generalny Przedstawiciel **Seweryn Zieliński.**Oddawna egzystujący magazyn
Jubilersko - Zegarmistrzowski**A. Duszke**

Warszawa, Marszałkowska 102, tel. 105-39

poleca wielki wybór zegarków oraz wyrobów
złotych i brylantowych. 3845Uwaga! Kupuję złoto, srebro, brylanty i kwity
lombardowe i płać dobre ceny.**Marszałkowska 102.****BRISE DE MAI**
MUGUET ULTRA-PERSISTANT
ED. PINAUD. PARIS

2943

Handel rybami.

Zbliża się Boże Narodzenie a z nim Wigilia — tradycyjna wieczerza rodzinna, powszechnie tak uroczystość u nas obchodzona.

Czyliż nie jest to najpierwszym naszym obowiązkiem, by wszystko, czego do wieczerzy wigilijnej potrzeba — pochodziło od swoich.

Niestety, handel podstawowym artykułem spożywczym wieczerzy wigilijnej — rybami prawie wszechwładnie ogarnęli żydzi.

Przed rautem.

- Mezu, co to się znaczy? Wszystko przygotowane do rautu, a nikogo z gości jeszcze нема.
- Prawda, już siódma dochodzi.
- Mogłaś prosić na wcześniejszą godzinę.
- Prosiłam przecież na szóstą.
- Trzeba było prosić nie na szóstą, ale na Szustowa koniak, toby się zeszli punktualnie.

W roku zeszłym w Warszawie i Piotrkowie ryby na wigilię wagonami wprost od hodowców sprowadzili chrześcijanie, nawet nie kupcy zawodowi i rozsprzedali je spożywcom z dużym zyskiem.

Za ich przykładem powinni pójść i łodźanie; przynajmniej na święta Bożego Narodzenia nie byłibyśmy zmuszeni nabywać cośkolwiek u żydów a coś dopiero artykuł spożywczy, tak ważny, jak ryby.

Niema tak ubogiej rodziny, chyba nędzarze, któraby przy wieczerzy wigilijnej nie miała na swym stole choćby kawałka ryby. Domy zamieszkałe zastawiają po kilka dań rybnych.

Ryzyko więc jest niewielkie, gdyż cały zapas sprowadzonych ryb rozsprzedać można, byle były świeże, w dobrym gatunku i należycie reklamowane w swoim czasie.

Należałoby też w handlu rybami pójść śladami hurtowników-żydów i użyć do pomocy pośredników domokrażnych chrześcijan.

Taki pośrednik powinien roznieść ryby po domach, sprzedając je możliwie po cenie niewiele wyższej od targowej. Byłby to znów zarobek dla wielu naszych biedaków, pozbawionych pracy, o których jednak, przed powierzeniem im sprzedaży domokrażnej, trzeba zebrać informacje dotyczące ich uczciwości, by siebie i klientów swoich nie narażać na przykry zawód.

O źródła, gdzie ryby hurtownie nabywać można, nie tak znów trudno. Oprócz obfitujących w ryby jezior i rzek rosyjskich, u nas w kraju dostarczają ich w znacznej ilości jeziora augustowskie, jeziora w gubernii suwalskiej i w guberniach litewskich.

W Królestwie, w powiecie lipnowskim, w dobrach Chełmice, 9 wiorst od Włocławka, szosą, istnieją paruwłokowe jeziora, obficie dostarczające ryb pierwszorzędnych gatunków. W dobrach tych zazwyczaj przed świętami w ostatnim tygodniu odbywa się doroczny połów, dostarczający do 800 pudów ryb. W wielu przytem gospodarstwach rolnych w całym kraju zaprowadzono już racjonalne hodowle ryb. O towar więc nietrudno.

Ryba stanowi smaczny i posilny artykuł spożywczy, nie tylko więc podczas świąt Bożego Narodzenia, ale i przez cały rok, szczególnie w poście cieszy się znacznym popytem na rynkach, zwłaszcza o ile jest świeża i cena jej przystępna.

Może, popróbowawszy sił z okazji Bożego Narodzenia, nie jeden z naszych przygodnych kupców zajmie się na stałe handlem rybami, a dzięki temu i ten posterunek handlowy zdobędziemy dla siebie.

Idzie jednak o to, by gospodzie nasze szczerze hołdowały hasłu „Swoi do swoich” w każdym kierunku i potrzebne im artykuły do gospodarstwa kupowały u swoich. Jest to ich obowiązek obywatelski, od którego uchylać się niewolno.

Tylko idąc ławą, zawsze wierni hasłu „Swoi do swoich”, pomożemy sami sobie w ciężkiej i mozolnej walce o wzmocnienie naszego gospodarczego stanu posiadania, w walce odrodzenia naszego handlu i przemysłu.

Stan. Eap.

**Nowe pogłoski o unii
między Serbią a Czarnogórzem.**

Korespondent wiedeński pisze:

Oficerowie serbscy, należący do garnizonu miasta Dyakowa w Starej Serbii przed opuszczeniem tego miasta, które przypadło na podstawie układu serbsko-czarnogórskiego Czarno-

górzu, wystosowali telegram pożegnalny do króla Mikołaja Czarnogórskiego. Król Mikołaj odpowiedział natychmiast bardzo serdecznie depeszą, w której zaznaczył, że rozdzielenie obu wojsk, tworzących jedną, właściwie jedną armię, mającą na celu bronienie wspólnej ojczyzny serbskiej, jest tylko chwilowem.

Z tego telegramu wnoszą powszechnie w świecie politycznym, że cichaczem toczą się między obu dynastiami: Czarnogórską i Serbską rokowania mające na celu połączenie Serbii i Czarnogórze w jeden związek państwowy. Wzorem takiego połączenia prawnopństwowego będzie prawdopodobnie konstytucja Rzeszy niemieckiej. Różnicę będzie tworzyła tylko ta okoliczność, że król serbski nie będzie nosił tytułu cara i nie będzie miał tak wielkich praw wobec króla czarnogórskiego, jakie posiada faktycznie cesarz niemiecki wobec innych książąt Rzeszy. To nowe połączenie prawnopństwowe interesów Serbii i Czarnogórze oraz na połączeniu obu wojsk na czas wojny, przyczem naczelne dowództwo przypadnie niezawodnie królowi serbskiemu. Dla armii czarnogórskiej i dla państwa czarnogórskiego będzie to zysk niemający, ponieważ zasoby finansowo bogatszej Serbii, pójdą także na korzyść armii czarnogórskiej, nie mogącej się zdobyć na bogatszy materiał wojenny i na lepsze wyposażenie swoich ludzi we wszystkie nowoczesne materiały pomocnicze, jak działa maszynowe, telegrafy i telefony, tabor, automobile oraz inne przyrządy.

Rząd austro-węgierski będzie musiał się pogodzić z faktem, że żywioły serbskie nienależące do monarchii Habsburskiej spotężnią i skonolidują się dzięki temu połączeniu. Obie dynastie serbskie prowadzą od czasu, gdy Karadzordzewicze zasiedli na tronie serbskim bardzo mądrą politykę narodową. W porównaniu z Obrenowiczami, którzy prowadzili Serbię do upadku, Karadzordzewicze wyrosli na bohaterów narodowych. A równocześnie król Mikołaj Czarnogórski daje dowód wielkiej solidarności narodowej, że mimo pewnej zazdrości wobec rodu Karadzordzewiczów umie się zdobyć na podporządkowanie swojej osoby i swojej dynastii prawdziwie wielkim interesom narodowym serbskim.

Przeciwko cesarzowi Wilhelmowi II.

(Korespondencja „Rozwoju.”)

Wiedeń, 9 grudnia.

„Neues Wiener Journal”, wydawany przez grupę kapitalistów niemieckich z Hamburga, a więc posiadający ściśle stosunki z kołami niemieckimi, pomieścił informację o niezadowoleniu, które panuje w Niemczech z racji sposobu, w jaki cesarz niemiecki wykonywa swoje obowiązki monarsze.

Cesarz Wilhelm II, pisze ten dziennik, nie bierze swoich obowiązków monarszych zbyt poważnie, jakiekolwiek ma pretensję do osobistego rządzenia i nie pozwala ministrom na jakiegokolwiek samodzielne załatwienie spraw państwowych. Już takie osobiste załatwienie spraw państwowych przez monarchę pociągają za sobą dużo następstw ujemnych. A co dopiero, gdy takie osobiste decydowanie wydaje często zdala od stolicy, a więc bez należytego przygotowania i bez dokładnego zapoznania się z daną sprawą. Cesarz bowiem nie może wymagać i nie jest w stanie mieć zawsze u boku całego dokładnego aparatu informacyjnego, który jest koniecznym, aby daną sprawę rozpoznać.

Cesarz Wilhelm II ustawicznie podróżuje, bawi się, poluje, jeździ z miejsc na miejsce tak, iż nie ma czasu, ani możliwości do potrzebnego skupienia uwagi, kiedy chodzi o powzięcie ważnej decyzji. Dla całej sprawy zatargu w Saverne cesarz niemiecki miał zaledwie dwie godziny czasu, ponieważ już był na odjeździe z Donaueschingen, kiedy udzielił posłuchania kanclerzowi Rzeszy Niemieckiej. Z Donaueschingen odjechał znowu na nowe uroczystości, które rozrywały jego uwagę albo przynajmniej ją odciągały od tej ważnej sprawy państwowej.

Inni monarchowie — podnosi „Neues Wiener Journal” — jak cesarz austriacki, król włoski, król angielski, daleko spokojniej, pewniej i

z większym poczuciem obowiązków oddają się załatwianiu spraw państwowych. To też w całych Niemczech rośnie ogólne niezadowolenie z tego sposobu w jaki cesarz Wilhelm II wykonywa swoje obowiązki monarsze. Narodem, który pracuje tak pilnie, jak naród niemiecki, niepodobna rządzić w taki sposób, w jaki rządzi cesarz Wilhelm II.

Naród niemiecki widzi, że monarcha całym swoim sposobem myślenia i postępowania pozostał daleko wstecz poza rozwojem politycznym i społecznym. To niezadowolenie wybuchło podczas rozpraw w parlamencie niemieckim nad zająciem w Saverne w sposób stosunkowo jeszcze łagodny. Ale przy najbliższej sposobności wybuchnie jeszcze silniej, jeżeli monarcha nie zdecyduje się na wprowadzenie odpowiedniej zmiany w swoim postępowaniu.

Ten artykuł daje dużo do myślenia. W samej rzeczy pracowitych i zapobiegliwych Niemców musi razić ustawiczne przenoszenie się cesarza z miejsca na miejsce, przyczem cesarz Wilhelm II ma istotnie pretensję prowadzenia rządów osobiście. Tymczasem rządzi wielkiem państwem jest zajęciem bardzo skomplikowanym i wymagającym oddania się całkowitego. Wśród podróży i zabaw nie może być mowy o sumiennym spełnianiu obowiązków monarszych.

Wydawnictwa gwiazdkowe.

Księgarnia nakładowa M. Arcta w Warszawie wydała w roku bieżącym cały szereg książek dla dzieci i młodzieży.

Wśród licznej rzeszy pisarzy dla młodzieży, zwracają uwagę czytelników powieści historyczne Michała Synoradzkiego.

Obdarzony wielką wyobraźnią, Synoradzki snuje powieści swoje na tle różnych wypadków i tak układa wydarzenia, że rżnie niemi do końca zaciekać i przykuć czytelnika.

Mamy właśnie przed sobą powieść historyczną „Sąd Boży”, do której tło dały autorowi wojny krzyżowe. W dziejach Europy wojny te zajęły tak ważne miejsce i tyle charakterystyczne, że posłużyły one niejednemu jeszcze artyście, lub pisarzowi do zacerpnięcia tematu.

Główną postacią opowieści Synoradzkiego jest hr. Heniuk de Moncorent, możny rycerz burgundzki, który dostał się do niewoli fanatycznego Starca z Gór. Kroleje tego księcia na tle ogólnych wypadków snują się przez całą powieść.

Stęskniona żona i córka idą na poszukiwanie ojca, starając się o wykup. W drodze przechodzą różne przygody, aż wreszcie dopinają celu.

Około tych postaci snują się liczne, naszkicowane wybornie inne typy średniowiecza, jak: krwi żądny rycerz-rabuś średniowieczny, Lideryk, to znów uczony alchemik i astrolog Nikodem, lub komiczny jego sługa Tepak.

Język Synoradzkiego barwny, styl jasny, opowieść żywa, nie pozbawiona dużej dozy humoru stawia tę książeczkę jako ładny podarunek gwiazdkowy.

Niemniej ciekawą jest książeczka Jana Powalskiego zatytułowana „W grodzie żaków”, do której rysunki dorobił A. Gawiński. Łatwo się domyślić, że tym grodem żaków jest Kraków.

Znany jest z dziejów prastarej stolicy polskiej epilog sprawy wszczętej przez sługi ks. Czarnkowskiego, którzy pokaleczyli żaków krakowskich tak dalece, że paru z nich życiem przypłaciło to zajście.

Epokę tę wziął sobie za tło do powieści p. Powalski i naszkicował nam Kraków z jego uczelnią, mieszczaństwem, żakami, żebrzącymi i t. d.

Opowiadanie kończy się wyjściem z Krakowa 11,000 żaków, co poderwało świetność akademii krakowskiej, która już nigdy do tej liczby słuchaczy nie powróciła.

Te powieści przeznaczone są dla młodzieży; księgarnia Arcta nie zapomniła jednak i o wieku dziecięcym.

Mamy przed sobą cztery książeczki drukowane większymi niż zwykłe literami.

Marya Weryho i St. Gębarski napisali na tle przyrody opowiadanie p. t. „W zaklętym królestwie”. Do książki tej taki autorzy napisali wstęp:

„Czytelniku młody, nie czytaj więcej dziennika nad jeden list Janka. A gdy, zamknąwszy książkę, zechcesz naśladować jej bohatera, który odkrył dla siebie zaklęte królestwo, będzie to dla nas największą nagrodą za niniejszą pracę.”

Treścią książki jest wystąpienie w miesiącu marcu na wieś chorego Janka, który przyrzekł kolegom pisać raz na tydzień jeden list.

Pierwsze dni na wsi nudzą Janka. Są szare i zimne. Potem Janek zapoznaje się z pastuchą gęsi Wojtusiem, który mu cuda prawi o przyrodzie, pokazując, jak karasie składają ikry w trzcinie.

Powoli Jaś poznaje innych mieszkańców wody: pędraka-pływaka i okunia-pływaka, muszle, rybki, rośliny mięsożerne i raki, wreszcie

rośliny wodne, zielenicę i tatarak, a przytem odzyskuje zdrowie.

Książeczka ta ma cel popularyzowania wiedzy.

Zofia Mrozowicka napisała „Powiastki dla najmłodszych” bardzo popularnie ujęte i ozdobione rysunkami.

Kazimierz Kalinowski wydał ośm powiastek pod ogólnym tytułem „Złote króliki”.

Powiastki te są ilustrowane barwnymi obrazkami i ołówkowymi szkicami. Jest tu powiastka o „Bosonóże”, o „Złoty królikach” i t. p., pełne fantazji a przytem bardzo popularnie opowiedziane.

Dla znacznie starszych dzieci napisana jest opowieść Eli Oleskiej p. t. „Wandzia na wojnie bałkańskiej”.

W dzienniczku tym Wandzia skreśla swoje wrażenia, jakie nasunęły się jej pod wpływem wieści o strasznej wojnie na Bałkanach.

Sztuczny węgiel kamienny.

Przed kilku dniami wydrukowano depeszę, twierdzącą, że jakiś Niemiec we Wrocławiu otrzymał węgiel płynny.

Depesza ta wydała nam się mało prawdopodobną, co też nie omisszaliśmy zaznaczyć w przypisku redakcyjnym.

Wiadomo, że brylant, czyli dyament oszlifowany, jest czystym węglem, tylko skryształizowanym.

Zanim się skryształizował, musiał być w stanie płynnym.

Wprawdzie dotychczas nie powiodło się nikomu otrzymać węgla płynnego, lecz w dzisiejszym wieku najosobliwszych, cudownych prawie niespodzianek naukowych można oczekiwać z roku na rok, omal że nie z dnia na dzień wieści prawdziwej o dokonaniu i tej operacji. Dlaczegoż więc depesza, o której mowa, nie wydała nam się dość wiarogodną? Oto dlatego, że nie wspomnieliśmy o dalszych losach węgla płynnego; nie podała też ani jednego szczegółu o tym płynie, chociażby o jego barwie, lub o temperaturze, w której go otrzymano. Przecież to rzeczy ważniejsze, niż jakiś obiad galowy w Hiszpanii lub nadanie tureckiego orderu jakiemuś generałowi rumuńskiemu.

Milczą też o nowym płynie czasopisma naukowe, przez nas otrzymane.

Spotykamy natomiast w „Chemiku Polskim” wiadomość o sztucznym węglu kamiennym.

Przy budowie mostu kolejowego przez Ren

KRONIKA TYGODNIOWA.

Nowe wieści o samorządzie! — Znowu rozpacz zbyteczna... — Wieża Babel. — Różnorodność języków. — Babilończycy i przykażczycy. — Różnojęzyczność i inne ciekawe rzeczy.

Otrzymaliśmy piękny podarek na gwiazdkę tegoroczną—bo samorząd, z którego wyparto język polski.

Prawicowa Duma przyznała, że, aby taki organizm, jak samorząd, funkcjonował dobrze, potrzeba koniecznie do niego ludzi — a nie „ichmościów” mówiących po rosyjsku. Tymczasem najwięcej instytucji w państwie o stopie dzielności miljonowej ludności—Rada państwa—niepodzieliła wywodów Dumy i język polski z obrad miejskich w Królestwie wykreśliła.

To było do przewidzenia, więc niepotrzebnie zwyczajcy na znak uszczęśliwienia rzucali się sobie w ramiona; i tak wesołość biła im z twarzy... Rzecz sama za siebie mówi. Za kilku członkami rady poszła część prawicowców, radując się niezmiernie, że liderzy potrafiliby wbić polakom w miśnie dobre ostrze szpilki...

Posłowie polscy i cała prasa polska zaprotestowała przeciwko takim uchwałom Rady państwa.

Prezes Koła polskiego rzekł:

— Sądze, że Koło polskie od poprzedniego punktu widzenia na tę sprawę nie ustąpi; a poseł Świąciecki dodał:

— Lepiej bez samorządu niż bez możliwości używania języka ojczystego. Dalej jeszcze poszedł poseł Harusewicz, który zaznaczył dobitnie:

— Polacy projektu samorządowego bez praw językowych nie przyjmą...

Nie pomogły nawet oświadczenia prezesa ministrów Kokowcowa, który, będąc na posiedzeniu, popierał język polski w samorządzie Królestwa Polskiego.

Bo czyż inaczej być mogło?

Projekt wprowadzenia rosyjskiego języka dla samorządu mogli tylko uchwalić biurokraci ogromnie zacofani, którzy o stosunkach w Królestwie Polskim nie mają żadnego pojęcia. Istnieje bardzo zabawne opowiadanie w rosyjskim języku o budowie wieży „Babel” i pomieszczeniu przy tej robocie języków...

Opowiadania tego dosłownie streścić się nie da, ale myśl można ująć mniej więcej w ten sposób:

Kiedy Pan Bóg, obrażony się na ludzi za pomysł wieży, która sięgnąć miała aż do Raju, pomieszał im języki, wtedy mularz nie mógł się porozumieć ze swymi pomocnikami i musiał porzucić robotę. Bo jakże tu robić jeżeli mu potrzeba było cegły, a podawano mu wapno, kiedy wołał o wapno, niesiono mu wodę, chciał młotka, wręczano mu kielnię, aż raz pewnego, kiedy zażądał szaflika, przyniesiono mu podobno cuchnącego dobrze zdechłego psa...

Nastąpiło wówczas małe nieporozumienie zakończone silną bójką. Obrażony majster stłukł czeładnika, czeładnik pomocnika, pomocnik stróża... i wieża Babel nie została ukończoną, bo Bóg tak chciał, bo Bóg języki pomieszał...

Nowy, wypielegnowany przez rząd samorząd, a pokiereszowany przez Dumę i zoperowany na języku bardzo przypomina nam owo wydarzenie przy wieży Babel.

Rada państwa potrafiła właśnie wznieść wie-

żę Babel. Nie obeszło się przytem bez nieporozumień i obrazy nawet przedstawicieli rządu. Jakkolwiek po tem wszystkim winowajca musiał udać się do Canossy i przeprosić prezesa ministrów, Kokowcowa, jakkolwiek poseł Harusewicz wołał z całych sił, że polacy projektu samorządowego bez praw językowych nie przyjmą, to jednakże—mimo opozycji całego narodu — projekt może być wprowadzony.

I co wtedy wylgnie się z tego nowego dobrodziejstwa, udzielonego polakom?

Oto, że przyjdzie kolej na skompletowanie rad miejskich (samorządowych).

Kogoby tu wybrać do samorządu—powstań pierwsze pytanie.

Należałoby powołać obywatela X, człowiek uczciwy i rozumny.

Pan X nawet zgadza się na to, aby służyć miastu. Owszem, pragnie nawet dla niego zrobić coś, wpłynąć na jego rozwój, ożywić handel, uporządkować gród, stworzyć kanalizację i wodociągi, wykupić za drogie pieniądze z niewoli egipskiej: rzeźnię, elektrownię, tramwaje, urządzić odpowiednie oświetlenie, wznieść nowy gmach dla magistratu, aby się w nim urzędnicy nie dusili, wybudować szpital, zaprowadzić rozumne oszczędności—ale jakże on może zostać członkiem samorządu, kiedy po rosyjsku nie umie.

To samo powtórzy się z panem Ygrekiem. Jest on lekarzem. Kończył nawet kiedyś w rosyjskim języku uniwersytet, ale to było kiedyś. Dziś już upłynęło 15 czy 20 lat od tego czasu—zajęty praktyką—zapomniał zupełnie mówić po rosyjsku, więc jako człowiek obowiązkowy, nie może przyjąć mandatu.

Zaprosza więc kogoś lub cechowego rze-

pod Brejzachem, jeszcze w ósmym dziesiątku zeszłego stulecia, wbijano pale świerkowe w koryto rzeki; jeden z tych pali, pomimo 2 tysięcy potężnych uderzeń w ciągu półtorej godziny, zatrzymał się i nie zagłębił prawie wcale, gdyż trafił nie na zwykły żwir, lecz na twardy pokład bazaltu czy tefrytu (tefryt—kamień twardy, odmiana bazaltu). Dolny koniec pala uległ przy tem zwęgleniu: najniższa część przeszła w antracyt, wyższa posiadała własności węgla kamiennego, a jeszcze wyższa zmieniała się w węgiel brunatny, który ku wierchołkowi pala przechodził w świeżą tkankę drzewną.

Praca uderzenia przetworzyła się w ciepło, od którego drzewo się zwęgliło.

Zdarzenie powyższe było atoli wyjątkowe, nieoczekiwane.

Dopiero w ostatnich latach już bieżącego wieku dr. Fryderyk Bergius na politechnice w Hanowerze zamieniał celulozę, torf, a zatem wogóle drzewo, w węgiel kamienny.

W bombie stalowej z wodą płynną umieszczał on torf lub celulozę, zamykał szczelnie i ogrzewał do temperatury nie wyższej niż 340 stopni, a zatem nie dochodził do tej temperatury, zwanej temperaturą krytyczną wody, przy której woda rozkłada się na swoje pierwiastki, to jest, na tlen i wodór. Woda w bombie zamieniała się w parę, która wywierała ciśnienie do 200 atmosfer.

Stosując temperatury i czasy ogrzewania rozmaite, otrzymywał też Bergius różne gatunki węgla.

Z doświadczeń poczynionych i skrzętnie zapisywanych przyszedł Bergius do wniosku, że węgle naturalne tłuste powstają pod działaniem ciśnień mniejszych; węgle zaś chude, antracytowe, występujące zwykle u podnóża gór, powstały pod wielkimi ciśnieniami.

Właśnie skutkiem ciśnienia, zamieniającego węgiel tłusty w antracyt, wytworzyły się w antracycie wielkie ilości gazu kopalnianego, którego wybuchy bywają częste istotnie w kopalniach antracytu, podczas gdy w kopalniach węgla tłustego nie zdarzają się wcale.

Nakoniec z obliczeń Bergiusa wynika, że węgiel kamienny do swego utworzenia wymagał 7,800,000 lat, którą to liczbę lat geolodzy istotnie przypisują temu węglowi.

Poszukiwanie Bergiusa nie mają na razie znaczenia praktycznego; ale zato mają duże znaczenie dla nauki.

Kazimierz Roszak, Optyk

Dzielnia № 1, Telefonu № 23-44.
3989 Patrz stronica 19.

Nowoczesne dziesięć cudów świata.

Pewne czasopismo naukowe amerykańskie wezwało swych czytelników kwestyonaryuszem do wymienienia „dziesięciu największych wynalazków nowoczesnych, które możnaby określić nazwą: cudów świata.“ Wielu chemików, fizyków, inżynierów odpowiedziało na ten pytańnik. Komisyja naukowa, która miała przyznawać nagrody, postanowiła nie obliczać, lecz raczej ważyć głosy, a mianowicie oceniać wywody, przytaczane na poparcie twierdzeń.

Wziąwszy to za podstawę, pierwszą nagrodę przyznano p. Willamowi Wymann z Waszyngtonu. Jego lista najdonioślejszych odkryć i wynalazków tak się przedstawia:

1) Wynaleziony w r. 1889 piec elektryczny, który zmienił zupełnie metody stalowego przemysłu i ułatwił naśladownictwo drogich kamieni (1) 2) Turbina parowa, wynaleziona w r. 1894, 3) Automobile, które od r. 1890 zmieniły środki komunikacyjne. 4) Wynaleziony w r. 1893 przez Edisona kinematograf, który przyczynia się znakomicie do popularyzacji wiedzy. 5) Telegraf bez drutu, wynaleziony w r. 1900 przez Marconiego i Brandysa. 6) Maszyny latające, które urzeczywistniły najdawniejsze marzenia ludzkości. 7) Promienie X, 8) Drukarska maszyna rotacyjna, 9) Transformatory elektryczne, wynalezione w r. 1888 przez Mikołaja Teslę, które umożliwiają przesyłanie prądów elektrycznych na znaczne odległości. 10) Elektryczne wynalazki Thomsona, które przyczyniły się do rozwoju sztuki ślusarskiej.

Poza tą listą najwięcej głosów otrzymały następujące wynalazki: 1) telegraf bez drutu, 2) maszyny latające, 3) promienie X, 4) automobil, 5) kinematograf, 6) budowy betonowe, 7) fonograf, 8) lampki elektryczno-żarowe, 9) tramwaje elektryczne — 97 głosów oświadczyło się za telegrafem bez drutu; 75 za promieniami X; 65 za automobilem i fonografem. Zaledwie 8 głosów wymieniło wielkie odkrycie naszej rodaczki Skłodowskiej-Curie, stawiając je poniżej fonografu i maszyny rachunkowej.

Tem dziwniejsze, że odpowiedzi nadsyłał ludźmi nauki.

Syonista posłem amerykańskim.

„Moment“ w nr. 264 donosi w korespondencji z Ameryki, że posłem amerykańskim w Turcji został mianowany przez prezydenta Wilsona milioner żydowski, Henri Morgentry. Przed wyjazdem z Nowego Jorku do Konstantynopola oświadczył swym przyjaciołom, że nigdy nie byłby przyjął tak „spokojnego urzędu“, zwłaszcza że interesuje się żywo polityką amerykańską, gdyby nie wzgląd, że będąc w Konstantynopolu na tak wybitnym stanowisku, będzie miał dużo sposobności do wymiany zdań z najwplywow- szymi przedstawicielami rządu tureckiego. Spodziewa się więc, że będąc posłem amerykańskim będzie mógł wpłynąć na rząd turecki, aby poczynił ustępstwa na rzecz kolonizacji żydowskiej w Palestynie i wogóle, że będzie mógł dużo zdziałać dla syonizmu, którego jest, jak sam zapewnia, gorącym zwolennikiem.

(Z naszej strony życzymy p. posłowi pełnego powodzenia. Oby jaknajwięcej swoich współwyznawców ściągnął do Palestyny, nie zapominając także o łódzkich litwakach. P. R.)

Robotnicy wynalazcami.

Jeżeli przebiegniemy myślą historię rozmaitych wynalazków, przekonamy się, że bardzo wiele z nich zawdzięcza swe powstanie robotnikom i przypadkowi.

I tak mydło wynalazła prosta kobieta z gminu w Gavonie. Chcąc wyprać białą marynarkę, przybyła na statek naładowany olejem. W czasie prania woda gotowana z sodą zcięła się z białą przesiąkniętą tłuszczem. Mydło było wynalezione.

Automatyczny wentyl przy maszynie wynalazł młody chłopiec, dziecko jeszcze, Humphry Potter. Zatrudniony jako pomocnik przy maszynie miał za zadanie przykręcać i odkręcać kurki, doprowadzające wodę do kotła. Pewnego dnia usłyszawszy odgłosy zabawy swych kolegów, dochodzące z ulicy, zaczął prze-myśliwać, jakby maszynę zostawić bez nadzoru. Wkrótce spostrzegł, że istnieje pewna łączność między połączeniem obu kurków, a tłokiem maszyny. Gdy tłok był u góry, kurek musiał być otwarty i przeciwnie. Otóż przywiązał on kurki do tłoka za pomocą sznurka, a gdy funkcyonowały nienagannie, poszedł bawić się z kolegami. Wentyl automatyczny był gotów.

Bibula zawdzięcza swój początek zapomnieniu robotnika w angielskiej fabryce papieru.

mieślnika, lecz i oni nigdy nie mówili po rosyjsku.

Któż więc kwalifikuje się do reprezentacji miejskiej, skąd wziąć obywateli, płacących wysoki cen za podatek lub lokatorów, którzy wnoszą do kas wysoką składkę od mieszkań.

Wtedy chyba delegacyi obywatelskiej pozostać jedno—uprosić panów rewirowych i stojkowych, aby reprezentowali miasto.

To nie przesada, to jest zupełna prawda. Bo albo w mieście jest gromada ludzi, mówiących znośnie po rosyjsku, a nie mających cenzusu wyborczego, albo też istnieje znaczna ilość pracujących i mających na celu rozrost miasta obywateli, ale nie umiejących rosyjskiego języka lub słabo nim władających.

I dlatego na posiedzeniach w magistracie mielibyśmy niejedenkrotnie rozmówki a la słynny Ollendorff, autor głośniejszej jeszcze metody języków obcych:

— W końcu ulicy Rokicińskiej—tłumaczyć będzie radny miejski — popsuta się „mostowaja“...

— Ale co też sąsiad mówi, mostu, jak Boga kocham, na Rokicińskiej „nie imiejetsia“ (nie ma), znam te strony wybornie, ulica idzie pod górę.

Wyjaśnia się tymczasem, że to o bruku była mowa.

Albo znów przy naprawie budynku magistratu może zająć taki incydent:

W zdaniu magistratu (mówi jeden z radców miejskich) są duże peredielki...

— Sąsiedzie, dobrodzieju, trzeba się liczyć ze słowami, bo takich bezceństw w magistracie naszym niema... Chyba woźni, lub młodszy urzędnicy...

— A cóż to sąsiad będzie mi tu ubliżał, cóż ja to powiedziałem takiego dziwnego, u drzwi zawiasa pękła, piec dymi, okno wiatr wyrwał... potrzeba reparacji i przeróbek.

— Bodajcie pioruny, a ja myślałem, że sąsiad o czym innym mówi... I nachyliwszy się do ucha, szepnął coś zabawnego, poczem się obydwaj uśmiali serdecznie.

A jak u nas w Łodzi niech no jeszcze wej- dzie jaki ugrzeczony Niemiec i odezwie się, wchodząc na salę:

— Gut Morgen...

Drugi zaś członek samorządu, nie zrozumiawszy pozdrowienia, zapyta:

— Komu w mordę?

Niemiec, — nie orientując się o co chodzi odezwie się pytająco:

— Was? (Co?)

I awantura gotowa...

Wtedy kochani prawnicy rzucą się sobie w objęcia, wołając z radości:

— Macie samorząd!

Mówią, że wypadki dziejowe nie powtarzają się, ale jestem przekonany, że po wprowadzeniu takiego samorządu powtórzy się historia wieży Babel...

Łódź może na tem skorzystać, bo wtedy babilończycy tylkoby pozostali, ale nie ci babilończycy, poliglotti, mówiący wszystkimi językami, którzy umieją, jadąc kolejami w 10 językach żegnać się czule i zakończyć zawsze „praszczajcie“ i „zuwidersehen“ — nie ci wszyscy „zubiastyje wraczi“, nie ci kupcy pierwszej gildyi, nie ci komisyonerzy, co 60 przedmiotów sprzedają za 3 ruble i w tem zegarek wybornie chodzący, nie ci właściciele księgarni, których na każdym kroku trzeba ścigać sądownie, aby por-

nograficznych albumów i pocztówek nie sprzedawali młodzieży, nie ci, co to dla nich każdy „geszeft“ jest dobry, byleby dawał pieniądze, je- no ci, którzy z dziada pradziada tu żyli.

Tymczasem biedny kraj, o którego losach stanowią ludzie, którzy o nim wiedzą najczęściej tyle, ile im przyniesie wieści „komisyoner“ wraz z kolorowaną pocztówką, na której „beztrykoto- we kobiety“ najmodniejsze uprawiają „tanga“ i inne nadzwyczajne tańce...

Biedny kraj, którego miasta zalały hordy najrozmaitszych spekulantów, nie dbających ani o miast tych estetyczny wygląd, ani o ich zdrowie, o pięknej duszy mieszczaństwo, ani o ich wzrost i bogactwo, tylko dbające o to, aby ile się da obedrzeć te miasta, biorąc w arendę róż- ne miejskie przedsiębiorstwa, łupiąc skórę jego mieszkańcom.

Biedne te miasta, które nie mają sposobu bronić się, aby im nie nadawano nawet wbrew woli rządu, praw, które im na nic się nie przydadzą, albo jak kula u nogi wisieć będą.

Nie dziwimy się, że posłowie, przedstawiciele narodu, jużci bez Jagiły i Bomasza, protestują, wołają wspólnie z całym narodem — jak to zrobił poseł Święcicki.

„Lepiej bez samorządu, niż bez możliwości używania języka ojczystego“.

A miasta stoją odrapane, brudne, niehygieniczne, coraz uboższe, coraz bardziej rozczochrane i czekają z niecierpliwością, kiedy nadejdzie dla nich chwila, w której nowy zdrowszy żywot zaczną prowadzić.

X. X.

Przy mieszaniu papki zapomnieli do niej wlać kleju. Właściciel fabryki zestrofował go za nieuwagę, okazało się jednak, że papka bez kleju posiada własność wyciągania atramentu bez zalewania pisma. Odtąd fabryka ta zaczęła wyrabiać wyłącznie bibułę.

Również i odkrycie barometru pośrednio jest zasługą robotnika, florenckiego ogrodnika. Urządził on u siebie pompę z bardzo długą rurą i przekonał się, że w niej woda nigdy nie chciała podnieść wyżej jak na 10 metrów. Gdy wszystkie usiłowania nie dały rezultatu, zapytał o przyczynę tego zjawiska słynnego fizyka, Galileusza. Uczony, żyjący w czasie, kiedy nie znano jeszcze wagi powietrza i nic nie wiedział o jego ciśnieniu, sam był tem zdziwiony. Podjął więc próby, które uczniowie jego, Torricellego i Vivianiego, doprowadziły do odkrycia barometru.

Radość Niemców.

(Korespondencja „Rozwoju”).

Wiedeń, 12 grudnia.

Prasa wiedeńska z dużą uwagą śledziła obrady w rosyjskiej Radzie państwa, jakie toczyły się nad sprawą dopuszczenia języka polskiego do obrad w przyszłych Radach miejskich Królestwa Polskiego i z wielkim zaniepokojeniem, aczkolwiek doskonale maskowanym, zanotowała fakt, iż prezes ministrów Kokowcow postanowił przemawiać w Radzie, aby ją skłonić do uwzględnienia języka polskiego.

Uchwała, którą powzięła większość Rady państwa przeciwko dopuszczeniu języka polskiego, napeliła prasę wiedeńską zadowoleniem, choć to zadowolenie zresztą zamaskowano i nie wyladowywano go na zewnątrz zbyt buhucząc. Taka sama radość, ale już otwarta zapanowała w obozie wszechniemieckim i w Prusach.

Powody łatwo zrozumieć...

Z KOMITETU OBYWATELSKIEGO.

(Nadesłane).

Na ogólne zebranie obywateli m. Łodzi, odbyć się mające w poniedziałek 15 b. m. o g. 8 wiecz. w sali koncertowej przy ul. Dzielnej nr. 18, zaprasza uprzejmie wszystkich obywateli naszego miasta bez różnicy wyznania, narodowości i stanu a mianowicie p.p. przemysłowców, fabrykantów, duchowieństwo, przedstawicieli prasy i sfer finansowych i szkolnych, właścicieli domów i kół, robotników i rzemieślników i wszystkich, którzy pracowali w komitecie obywatelskim: kierowników obwodów, rewirów i podrewirów.

Komitet obywatelski niesienia pomocy robotnikom bez pracy.

Porządek dzienny zebrania obejmuje: wybór przewodniczącego, odczytanie sprawozdania i protokołu komisji rewizyjnej, wniosek komitetu, jaki dać obrót zaoszczędzonej sumie rb. 18709 kok. 73, wnioski obecnych, wreszcie likwidacja.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Władysława. Jutro Stawiniora. W poniedziałek: Wolimira.

TEATR POLSKI. (Cegielniana nr. 83). Dziś „Krakowiacy i górale”, komedyo-dramat narodowy J. N. Kamińskiego. (Po raz pierwszy). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Beben” Vebera. Początek o godz. 8 pp. — „Krakowiacy i górale”. Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Manewry jesienne” operetka Kalmana. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Ewa”, operetka Lehara. Początek o g. 3 po poł. — „Manewry jesienne”. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

TEATR LUDOWY. (Przejazd 34). Jutro „Mnich” J. Korzeniowskiego. Dla uczczenia 50-letniej rocznicy śmierci autora Początek o godz. 7 wieczorem.

ZEBRANIA. Dziś og. nadzw. zebr. czl. Tow. zwol. sportu (Widzewska 117) o g. 8 w.

— Jutro mies. zebr. łódzk. oddz. Tow. krajozn. o g. pół do 5 pp. — Og. zebr. Tow. opieki szkolnej (Piotrkowska 108) o g. 4 pp. — Mies. zebr. czel. zdunskich (Główna 11) o g. 2 pp. — Og. nadzw. zebr. Re-sursy rzemieślniczej (Widzewska 117) o g. 3 pp.

— W poniedziałek zebr. org. Tow. pracy w Łodzi (Spacerowa 21) o g. pół do 9 w.

POGADANKA. Dziś pogadanka fachowa sekcji przedziałniczej przy Stow. majstrów fabrycznych gub. piotrkowskiej, w lokalu własnym (Nowy Rynek 6) o godzinie 8 wieczorem.

„LUTNIA.” (Piotrkowska nr. 108). Dziś koncert, poświęcony twórczości Ryszarda Wagnera. Początek o g. pół do 9 w.

TOW. WARSZ. CYKLISTÓW. (Nawrot nr. 23) Jutro podwieczorek muzyczny ku uczczeniu 50-letniej rocznicy śmierci Józefa Ko-rzeniowskiego. Początek o godz. 6 pp.

KONCERT. Jutro (w lokalu „Lutni”, Piotrkowska 108) koncert Wystopa na korzyść niezamożnego członka chóru Tow. muz. im. Chopina. Początek o g. 4 pp.

PODWIECZOREK TOWARZYSKI. Jutro podwieczorek towarzyski na wpisy szkolne przy gimn. polskim, w cukierni Grand-Hotela. Początek o godz. 3 po poł.

WYSTAWA OBRAZÓW. Jutro w lokalu Muzeum nauki i sztuki, otwarcie wystawy prac art. mal. Drożdżewskiego Skowrona i innych, o godz. 12 w południe.

ZE STRAŻY. Dziś o godzinie pół do 8 wieczorem ćwiczenia sygnałowe III oddziału łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

— W poniedziałek o godz. pół do 8 wieczorem ćwiczenia sygnałowe I oddziału łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

MUZEUM NAUKI I SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 pp. do 10 wieczorem; a w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(—) **Żeńskie szkoły zawodowe.** Minister oświaty złożył Radzie ministrów do zatwierdzenia projekt przepisów o żeńskich szkołach zawodowych.

Projekt przewiduje następujące typy żeńskich szkół zawodowych:

- 1) klasy rękodzielnicze i oddziały zawodowe przy żeńskich szkołach ogólnokształcących niższych i średnich;
- 2) szkoły zawodowe;
- 3) szkoły rzemieślnicze;
- 4) gimnazja zawodowe;
- 5) kursy umiejętności zawodowych.

(—) **Nowy przepis kolejowy.** W dniu wczorajszym wprowadzony został w życie nowy, zatwierdzony przez ministra komunikacji porządek przewożenia bagażu i towarów za frachtami szybkości pociągów osobowych. Nowy ten porządek polega na tem, że kwity na tego rodzaju wysyłki będą imienne, że na takie przesyłki znosi się potrącenie ulgowej wagi.

(—) **Pocztowe kasy oszczędności.** Podług sprawozdania głównego zarządu poczt i telegrafów w r. 1912 w obrębie warszawskiego okręgu pocztowo-telegraficznego istniało 270 kas oszczędnościowych pocztowo-telegraficznych. W kasach tych znajdowało się na 178,730 książeczek oszczędności rb. 8,000,641.

Kasy pocztowo-telegraficzne dla ludności wiejskiej i miasteczkowej posiadają charakter instytucji depozytowych, do których ludność składa czasowo wolną gotówkę, wobec czego wkłady w takich kasach są dość ruchliwe.

W roku sprawozdawczym wyjęto z kas rb. 4,658,875.

(a) **Naprawa szos.** Ministerium spraw wewnętrznych zatwierdziło projekt rządu gubernialnego piotrkowskiego, dotyczący wydatkowania sumy 353,000 rb. na naprawę szos w gubernii piotrkowskiej, w ciągu 1914 roku.

(d) **Próbki jedwabiu.** Łódzki komitet giełdowy otrzymał z ministerium handlu i przemysłu próbki jedwabiu surowego, nadesłane przez jedną z koreańskich firm w Seulu, która produkcję swą chce zbywać w Rosji. Próbki są do przeglądania w biurze komitetu giełdowego; tam też informować się można o cenach tego jedwabiu.

(a) **Z Tow. Kredytowego m. Łodzi.** W dniu 17 b. m., w sali tow. kredyt. miejskiego odbędzie się losowanie 4 1/2 % oraz 5 % listów zastawnych w Łodzi, na sumę rb. 511,400.

(a) **Zawieszenie wypłat.** W Andżanie zawiesiła wypłaty firma manufakturowa „Bracia

Waluli”, pozostająca w stosunkach handlowych z Łodzią.

Pasywa wynoszą 290 tys. rubli.

(a) **Obniżenie dyskonta.** Długo w Berlinie medytowano nad ukazaniem światu zamożności banków niemieckich, namyślano, się jak to uczynić, żeby wilk był syty i koza cała, aż nareszcie wczoraj znizono dyskonto z 5 1/2 na 5 procent.

Jakkolwiek obniżka jest olbrzymia jednakże w tajemniczeni w tę sprawę mówią, że jest to więcej zrobione dla pozorów, niż z prawdziwych przyczyn, gdyż na rynkach niemieckich jak dawniej tak i obecnie uczuwać się daje olbrzymi brak pieniędzy.

Nie wpłynie to też na znizenie dyskonta w bankach łódzkich, które bardzo często dyskontowały swoje weksle w Niemczech.

(a) **Po odbiór radu.** Na mocy zawartego kontraktu na kupno radu za ofiarowaną sumę 20,000 rb., zarząd chrześcijańskiego Tow. dobroczynności uprosił dr. dr. Wattena i Langeo, aby w przyszłym tygodniu udali się do Berlina w celu jego odbioru.

(a) **O plac pod budowę ochrony.** Komitet III ochrony chrześcijańskiej pod egidą Towarzystwa dobroczynności, zwrócił się niedawno do magistratu łódzkiego z prośbą o wyznaczenie placu miejskiego przy ulicy Zagajnikowej pod budowę projektowanego gmachu własnego ochrony.

Magistrat odpowiedział, iż mógłby udzielić żądany plac z warunkiem, że po 25 latach będzie miał prawo odbioru tego placu, a za wzniesione kosztem komitetu budynki ochrony, zwróci tylko pewien procent ich wartości. Komitet III ochrony nie zgodził się jednak na taką propozycję.

(a) **Ze stow. kupców i fabrykantów.** Na ostatnim zebraniu stow. kupców i fabrykantów postanowiono założyć biuro windykacyjne na wzór istniejącego w Warszawie.

W tym celu podjęto starania u gubernatora piotrkowskiego.

Ze Stow. „Pracy społecznej”. W poniedziałek 15 b. m. odbędzie się ogólne zebranie organizacyjne tego Stowarzyszenia, którego założycielami są pp. Leopold Zoner i Maurycy Sprzączkowski.

Nowe Stowarzyszenie ma na celu załatwienie niektórych nader ważnych spraw społecznych, dotyczących rozwoju naszego grodu.

O dniu ogólnego zebrania i miejscu będą podane ogłoszenia; prócz tego rozesłane będą zaproszenia do członków.

(h) **Z Tow. dobroczynności.** Na wczorajszym posiedzeniu zarządu Tow. dobroczynności, jakie odbyło się pod przewodnictwem pastora Gundlacha po załatwieniu wielu innych spraw postanowiono urządzić doroczną „Gwiazdkę” dla pensjonarzy przytułku starców i kalek w

Dzieje Polski

Feliksa Koniecznego, 2 tomy z 80-ma rysunkami i dużą mapą Polski.

Dla prenumeratorów „Rozwoju”
w oprawie . . . 1 rb. 30 kop.
broszurowane . . . —

„Willanów”

— opisy pamiątek po królu Sobieskim.

Dla prenumeratorów „Rozwoju”
w oprawie . . . 45 kop.
broszura . . . 30

Pan Tadeusz

wydanie luksusowe znakom. utworu naszego wieszcz. Jedyné zupełne wydanie w Król. „Polsk.” bogato ilustrowane

Pędzlem znanego artysty malarza Mastowskiego
Dla prenumeratorów „Rozwoju”
w ozdobnej opr. 1 rb. 25 kop.
broszura . . . 75

dnia 23 b. m. uchwalono zwrócić się do komitetu zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kochanówce, aby opracował szczegółową instrukcję dla tego zakładu na wzór obowiązującej władze i cały personel służbowy szpitala imienia Anny Maryi, wreszcie przyjęto sprawozdanie komitetu przytułku starców i kalek za listopad r. b., wykazujące, że liczba pensjonarzy wynosiła 310, a utrzymanie zakładu kosztowało rb. 2538 kop. 73.

(a) **Z przytułku noclegowego.** Pod przewodnictwem ks. J. Albrechta, odbyło się w tych dniach posiedzenie komitetu przytułku noclegowego i sal zarobkowych, na którym po załatwieniu kilku spraw natury administracyjnej przyjęto do wiadomości sprawozdanie p. Chyczewskiego z działalności przytułku noclegowego za czas od 1 kwietnia do 1 listopada r. b., z czego okazuje się, że w tym okresie czasu nocowało: 10,797 mężczyzn i 3320 kobiet, oraz postanowiono na święta Bożego Narodzenia urządzić dla pracujących i nocujących w przytułku kąpiel i śledzią; w tym celu komitet zwrócił się do różnych osób o nadsyłanie odpowiednich datków.

(x) **Ze Stow. nauczycieli chrześcijan.** W poniedziałek 15 b. m. o godz. 8 wieczorem w lokalu Stow. nauczycieli chrześcijan, przy ulicy Konstantynowskiej № 5, odbędzie się posiedzenie sekcji nauczania elementarnego, poświęcone metodyce rozwiązywania zadań typowych.

(h) **Ze zgromadzenia majstrów rzeźnickich.** Na zasadzie protokołu ogólnego zebrania dnia 7 maja i 11 grudnia 1913 roku w zgromadzeniu rzeźników łódzkich, rozdano dyplomy handlowe kupcom trzody:

Pp. Franciszkowi Pawłowskiemu, Sebastyanowi Woskowiczowi, Sebastyanowi Krzemińskiemu, Adolfowi Rauschowi, Franciszkowi Woskowiczowi, Tomaszowi Zmudzkiemu, Stanisławowi Pożepczyńskiemu, Bolesławowi Niedźwiedzkiemu, Ludwikowi Krauzemu, Józefowi Pięstrzyńskiemu, Karolowi Weinertowi, Ignacemu Matlackiemu, Stanisławowi Sprusińskiemu, Antoniemu Nawalnickiemu, Antoniemu Łopatkiewiczowi, Juliuszowi Gerndtowi i Wacławowi Grabowskiemu.

Pp. kupcy trzody uznając ofiarność zgromadzenia rzeźników postanowili w dniu wczorajszym złożyć odpowiednią sumę na budowę kościoła ewangelickiego św. Mateusza i na ten cel od dnia 15 b. m. będą potrącać sobie po 3 kop. od sztuki trzody.

(a) **Zebrania.** Jutro o godz. 4-ej po południu w lokalu „Lutni“ (Piotrkowska 108) odbędzie się zebranie ogólne członków Towarzystwa opieki szkolnej gub. piotrkowskiej.

— Sesja kwartalna urzędu starszych zjednoczonych tokarzy w Łodzi odbędzie się dnia 17 b. m. o godz. 7 wieczorem, w lokalu Stow. majstrów fabrycznych (Nowy Rynek 6).

Pp. majstrowie proszeni są o zapisywanie swoich uczniów we właściwym czasie, gdyż późniejsze zgłoszenia nie będą uwzględniane. Majstrowie, nie należący do cechu, nie mają prawa zapisywania na uczniów i wyzwalania ich na czeladników.

(x) **Zabawa dziecięca.** Przypominamy, że jutro o godz. 4 po poł., w Białej sali, hotelu Manteuffla odbędzie się koncert dziecięcy, zorganizowany staraniem szkoły przygotowawczej p. Jadwigi Zawadzkiej.

Dochód przeznaczony jest na urządzenie choinki w ochronie II-ej, przy ulicy Ciemnej nr. 76.

Sympatyczny cel ściąganie niezawodnie liczny zastęp naszych milusińskich.

(x) **Gwiazdka w „Gnieździe“.** Zbliża się dzień niecierpliwie oczekiwany przez naszych milusińskich, nadchodzi „Gwiazdka“ Bożego Narodzenia.

Zapłoną po domach jarzące choinki, obwieszane laskami i zabawkami ku uciechu działu rodzin zamożniejszych) ale i dzieci ubogie mają tam większe prawo, by i one doznały radości tak rzadkiej w ich życiu bodaj w ten najuroczystszy dzień w całym chrześcijaństwie.

To też tow. opieki nad dziećmi „Gniazdo“ łódzkie chce urządzić dla swej działu „Gwiazdkę“, na którą jednak niema funduszy. Zwraca się więc za naszym pośrednictwem do dzieci rodzin zamożnych, by stare zabawki swoje, które prze-

stały już je bawić złożyły dla ubogich swoich rówieśników. Nadsyłać je należy do ks. Sienickiego (Ogrodowa 22).

(x) **Czytanki dla dzieci.** Jutro w niedzielę o godz. 2 i pół po poł. odbędą się staraniem „Wiedzy“ następujące czytanki dla dzieci: w sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej nr. 289, „Pies i jego obyczaje“ i w sali Poznańskiego przy ul. Ogrodowej nr. 18 „O węglu kamiennym“.

Wejście po 2 kop.

(x) **Pogadanki dla dorosłych.** Staraniem „Wiedzy“ odbędą się jutro w niedzielę o godz. 4 po poł. następujące pogadanki naukowe dla dorosłych: w sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej nr. 289, p. A. Kotynia mówić będzie o człowieku i zwierzętach, w sali zaś pracowników kol. fabr. łódzk. przy ul. Widzewskiej nr. 73, p. Ferencwiczówna „O Krakowie i Wieliczce“.

Pogadanki ilustrowane będą obrazami niknącymi.

Wejście 5 kop.

(x) **Odczyt.** Jutro, w niedzielę, w Widzewie w sali Stow. spożywczego „Zorza“ przy ul. Marszałkowskiej № 2 p. Wojciechowski, dyr. warsz. Związku stowarzyszeń spożywczych wygłosi o godz. pół do 3-ej po poł. odczyt p. t. „Podniesienie dobrobytu robotników“.

(x) **Nowy sklep chrześcijański.** W dniu 11 b. m. ks. Wyrzykowski poświęcił nowy lokal sklepu galanteryjnego p. f. „Galanterya“ przy ulicy Mikołajewskiej № 2. Właścicielem sklepu tego, zaopatrzonego w duży wybór bielizny i galanterii, jest p. Józef Zgierski.

(x) **Zmiana lokalu.** Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że nowy lokal Związku zawodowego robotników i robotnic przemysłu włóknistego mieści się obecnie w domu przy ulicy Radwańskiej № 17, parter.

Biuro otwarte jest codziennie od 6 do 10 wieczorem, w niedzielę zaś od 9—12 w poł.

(x) **Osobiste.** Łódzianin, p. Józef Piaskowski, ukończył wydział mechaniczny instytutu technicznego w Tomsku ze stopniem inżyniera mechanika.

(a) **Nominaoya.** Żona nauczyciela dwuklasowej szkoły polskiej, pani Brudzińska mianowana została nauczycielką robótek ręcznych w szkole elementarnej miejskiej nr. 23, z pensją 150 rb. rocznie, poczynając od 23 listopada r. b.

(a) **Ze spraw szkolnych.** Na opróżnione miejsce po śmierci J. Hermana w dwuklasowej szkole imienia Konsztadtów przy ulicy Zawadzkiej № 42, naczelnik łódzkiej dyrekcji naukowej mianował starszym nauczycielem p. Izydora Jakubowicza.

(—) **Maryawita Marks wrócił do Kościoła.** W sobotę dnia 7-go b. m. w obecności J. E. arcybiskupa Bilczewskiego we Lwowie uczynił wyznanie wiary duchowny maryawicki Edward Marks i powrócił na łono kościoła katolickiego.

(a) **Szpital dla chorób zakaźnych.** Inżynier miejski p. Referowski ukończył opracowanie planu budowy projektowanego szpitala miejskiego dla chorób zakaźnych i przedstawi go na zebraniu komitetu budowy szpitala, które odbędzie się w przyszłym tygodniu.

Po rozpatrzeniu i przyjęciu przez komitet, plany te przesłane zostaną do zatwierdzenia ministeryum spraw wewnętrznych.

(a) **Ospa.** W mieszkaniu Adolfa Linka, przy ul. Przejazd nr. 23, zachorowało ciężko na ospę dwoje dzieci. Odesłano je do szpitala imienia Anny Maryi, zarządzając równocześnie dezynfekcję mieszkania.

(a) **Transportowanie więźniów.** Wczoraj z więzienia transportowego przy ul. Targowej wysłano etapem do Piotrkowa 60 aresztantów, w tem 25 skazanych za różne przestępstwa na ciężkie roboty i rotę aresztanckie.

Dziś wyruszył znowu etap złożony z 50 osób do Sieradza, Kalisza i innych miast dla odcięcia kary.

(e) **Fałszywe 5-cio rublowki.** W ostatnich dniach w Piotrkowie pojawiły się fałszywe 5-cio rublowki papierowe puszczane w kurs szczególnej w dniu targowej.

(a) **Napad rabunkowy.** Wczoraj wieczorem na ulicy Piwiarnej, około domu № 4, dwóch ludzi napadło na przechodzącego tkacza 51 letnie-

go Karola Adolfa Zola, w celu rabunku. Wobec stawianego przez Z. oporu, jeden z napastników zadał mu głęboką ranę w brzuch. Zol padł na ziemię. Napastnicy zabrawszy mu kilka rubli, ratowali się ucieczką. Na krzyk napadniętego nadbiegli strażnicy posterunkowi. Puszczono się w pogoń za uciekającymi i jednego z nich schwytano. Jest nim 25 letni Jan Bonik, karany sądownie za zadanie ran śmiertelnych swemu ojczymowi.

Do rannego Zola wezwano lekarza pogotowia który przewiózł chorego do szpitala św. Aleksandra.

Stan ranionego jest ciężki.

(h) **Drobnny ogień.** Wczoraj, o godz. 7 min. 20 wieczorem, zapaliła się w czasie przedstawienia w kinematografie, przy ul. Piotrkowskiej, filma.

Ogień wywołał narazie popłoch pomiędzy publicznością. Ogień ugasił 1 oddział straży ogniowej ochotniczej.

(a) **Podrzucone dziecko.** Stróż domu przy ul. Dzielnej nr. 54, Adam Tadeusiak, znalazł w bramie podrzucone żywe dziecko płci żeńskiej, dwa tygodnie liczące. Podrzutkiem zaopiekowała się policja.

(a) **Kradzieże.** Wczoraj do mieszkania kolonisty Fryderyka Hüppena w Radogoszczu zakradli się złodzieje, którzy zabrali różne rzeczy, wartości około 200 rb., oraz gotówką 70 rb., poczem zniknęli bezkarnie.

(x) **Zebranie organizacyjne straży ogniowej.** Jutro w niedzielę 14 b. m. o godz. 10 rano, odbędzie się w kancelarii gminnej w Starem Rokiciu organizacyjne zebranie członków nowozalegalizowanego tow. straży ogniowej ochotniczej w Rudzie Pabianickiej.

Porządek dzienny zebrania obejmuje sprawę ustanowienia składek członkowskich, wybory zarządu i sprawę zdobycia środków na kupno narzędzi pożarniczych.

Prawo głosu przysługiwać będzie każdemu mieszkańcowi Rudy, który zapłaci na miejscu tytułem wpisowego 2 rb.

(a) **Groźny pożar w okolicy.** Onegdaj około północy we dworze Sliwniki pod Ozorkowem, własności p. Pędzickiego, w domu, zamieszkanym przez kilka rodzin służby dworskiej, wybuchł pożar. Zanim zbudzeni ze snu lokatorzy zdążyli zorientować się w sytuacji, już nie można było o czem innem myśleć, jak tylko o ratowaniu życia, gdyż przepalone więzania dachu zaczęły się zapadać. Z tego powodu wraz z domem spaliły się prawie wszystkie sprzęty domowe i zapasy żywności oraz wiele drobiu. Przyczyna pożaru niewiadoma. Ratunek niósł straż ochotnicza z Ozorkowa. Położeniem pogorzelców zajął się p. Pędzicki.

S Z T U K A.

(x) **Teatr Polski.** Z kancelarii teatralnej komunikują nam:

Dziś o godz. 8 m. 15 wiecz. po raz pierwszy efektowna sztuka narodowa Jana Nepomucena Kamińskiego p. t. „Krakowiacy i górale“ z muzyką Kurpińskiego.

Udział przyjmuje cały zespół artystyczny. Efektowna nowa wystawa według wzorów teatru Polskiego w Warszawie. Próba generalna wypadła wybornie, jest nadzieja, że spektakl pójdzie pod każdym względem wzorowo.

W niedzielę po poł. lekka komedia Vebera w 4 aktach p. t. „Beben“, wieczorem po raz drugi efektowna sztuka ze śpiewami p. t. „Krakowiacy i górale“.

(x) **Teatr Ludowy (Przejazd 34).** Jutro w niedzielę 14 b. m. odbędzie się premiera tragedii Korzeniowskiego w 6 odsłonach p. t. „Mnich“ (Bolesław Smiały), do której sprawiono nowe dekoracje, wykonane w pracowni malarza teatralnego p. Nagibora.

Pieśni religijne skomponował specjalnie do tego przedstawienia znany muzyk p. Sonnenfeld. Jako soliści wystąpią wybitni amatorzy-śpiewacy pp. Górski i Wystop.

Nowe kostiumy do „Mnicha“ przygotowała kostiumownia p. Naborowskiego.

Oprócz gościa warszawskiego p. Kordyana, który wystąpi w roli Bolesława Smiałego, w przedstawieniu biorą udział pp. Kaszyński, Michałowski, Miszczak, Skibiur, Urbaniak i inni.

Początek przedstawienia o godz. 7 wiecz. Przedstawienie rozpocznie się odczytem o twórczości Korzeniowskiego.

(x) Z koła kolejarzy D. Z. F. Ł. W nadchodzący wtorek 16 b. m. koło kolejarzy D. Z. F. Ł. urządza w teatrze Polskim przy ul. Cegielnianej przedstawienie teatralne dla członków swoich.

Dana będzie lekka wesoła komedia p. t. „Beben” po cenach popularnych.

Bilety wcześniej nabywać można u skarbnika koła (Widzewska nr. 73), w dniu zaś przedstawienia w kasie teatralnej.

(x) Podwieczorek. T. W. C. Przypominamy, że jutro 14 b. m. stowarzyszenie warszawskich cyklistów w Łodzi urządza w lokalu własnym przy ul. Nawrot nr. 23 podwieczorek, na program którego złożą się: dwie jednoaktówki p. t. „Bociany” i „Stacya pocztowa w Hulczy”, deklamacya p. Idzikowskiej wreszcie gra na skrzypcach p. Antoniego Michałowskiego. Początek o godzinie 6 wieczorem.

Z WARSZAWY.

* Proces hr. Ronikiera.

W dniu wczorajszym matka hr. Ronikiera przesłuchiwana w charakterze świadka, zeznała, że podsądny był najlepszym synem i mężem. Równocześnie ujemnie wyrażała się o rodzinie Chrzanowskich, zwłaszcza zaś o teściu syna.

Z kolei zeznawali daktyloskopi, nie przynosząc nowych szczegółów.

Z KRÓLESTWA.

Ujęcie rabusiów. Wczoraj przyjechało koleją do Myszkowa trzech mężczyzn, w których poznano rabusiów skradzionej onegdaj kasety z pieniędzmi kolejowymi. Na razie nie aresztowano ich jednak, lecz zarządzono nadzór nad przybyśkami. Wkrótce po przyjeździe wszyscy trzej udali się do lasu, gdzie widocznie ukryli kasety. Policja otoczyła las i ujęła podejrzanych. Wszyscy trzej nie mieli paszportów, natomiast każdy z nich miał po trzy czapki, cenne pierścienie, ale gotówki nie mieli wcale. Odwieziono ich do Będzina.

Napad na mniszkę. W dniu 7 b. m., jak donoszą do „Warsz. Dniownika” z Zamościa, na mniszkę-skarbniczkę napadł na krążanku przy wyjściu z cerkwi niejaki Presz i zadał jej nożem 9 ran śmiertelnych. Presza aresztowano.

Sledztwo w tej sprawie prowadzą wezwane telegraficznie na miejsce władze sądowe i policyjne.

Z dzielnic polskich.

Z KRAKOWA. Nowa afeta szpiegowska. Policja tutejsza wykryła nową, szeroko rozgałęzioną afetę szpiegowską. Na czele tej organizacji stał niejaki Rutkiewicz.

ZE LWOWA. Aresztowanie zabójców. Do pism lwowskich donoszą z Drohobycza: Aresztowano tu 3 członków rodziny Niemilowicza: ojca, syna i bratanka, pod zarzutem głośnego przed kilku miesiącami zamordowania księdza Kossaka w Złoczowie. Przy rewizji znaleziono w stodole książeczkę oszczędnościową na 50,000 koron, papiery wartościowe i kilka książek treści religijnej.

Z POZNANIA. Zjazd lekarzy. Dziś i jutro odbywa się w Poznaniu zjazd lekarzy polskich z powodu 25-ej rocznicy tamtejszych „Nowin lekarskich”.

Przybyli lekarze ze wszystkich dzielnic polskich.

Zjazd jest niezwykle liczny.

Z parlamentu niemieckiego.

(Tel. „Rozwoju”).

Berlin, 12 grudnia.

W dalszym ciągu wczorajszych obrad nad etatem Rzeszy panowie Behrens, Welf, Alfes wreszcie socyalista Davis, który poruszył sprawę zająć w Saverne i dowodził, że pomiędzy żołnierzami a oficerami armii niemieckiej panuje głęboki rozłam.

W tej chwili podniósł się Bethmann-Holweg i energicznie odpierał „kalumnie”, rzucane na armię przez oficerów.

W końcu zabrał głos polski poseł Seyda. Mówca zaznacza na wstępie, że kanclerz przyjął votum nieufności, uchwalone przez izbę tak obojętnie, że jest to zawstydzające i obniża godność i znaczenie parlamentu niemieckiego. Przechodząc do polityki wewnętrznej Niemiec, mówca dowodzi, iż jest ona tego rodzaju, że gromadzi coraz więcej materiału wybuchowego. Największym niebezpieczeństwem wewnętrznym państwa są wszech Niemcy. Nawiązując do sprawy polskiej, Seyda stwierdza, że zakazy policyjne wobec Polaków są na porządku dziennym: policja zabrania nawet Polakom budowania domów na własnych ich gruntach, wobec czego muszą oni mieszkać, jak krety w norach podziemnych. Ze szkół polskich prywatnych usuwa się język polski, a surowymi prawami ściga się tych, którzy w domu uczą się po polsku. Rząd politykę taką względem Polaków popiera a najlepszy dowód, który z oburzeniem stwierdzić trzeba, że ponownie wstawiono do etatu fundusze na dodatki kresowe, już dwukrotnie przez parlament odrzucone. Mówca podniesionym głosem woła, że wojna bałkańska może oznaczać „Mane Tekel...” dla wszystkich tych, którzy uciskają słabszych, a czynią to Prusy... (Za słowa powyższe marszałek przywołuje mówcę do porządku, za wyrażenie zaś że „Prusy i Rosja w stosunku do Polaków trzymają się brutalnej polityki ucisku” prezes uczynił Seydzie uwagę).

Po dalszych jeszcze obradach parlament odroczone do 13 stycznia.

Losy samorządu miejskiego.

(Tel. „Rozwoju”).

Petersburg, 13 grudnia.

W dalszym ciągu wczorajszych obrad Rady państwa nad sprawą samorządu miejskiego w Królestwie Polskiem dłuższą dyskusję wywołał paragraf 40 projektu, na mocy którego gubernatorowie mieliby jedynie prawo kontrolować legalność uchwał rad miejskich.

W rezultacie paragraf ten odrzucono i przyjęto cały projekt z wniesionymi zmianami.

W końcu Rada państwa jednomyślnie postanowiła odesłać projekt do komisji pojednawczej.

Wobec odesłania projektu do komisji, dalsze jego losy są niewiadome. Zdania polityków są podzielone i sytuacja przynajmniej na razie jest zupełnie zagadkowa.

„GIOCONDA” ODNALEZIONA.

(Tel. „Rozwoju”).

Rzym, 13 grudnia.

Włoski minister oświaty Credaro, zakomunikował wczoraj w parlamencie, że słynny, bezcenny obraz Leonarda da Vinci „Gioconda” (Monna Liza), skradziony przed dwoma laty w Paryżu z Muzeum Luwru, odnaleziono we Florencji.

Złodziej włoski został aresztowany.

Monna Liza znaleziona została przez dyrektora sztuki we Florencji, Ricci. Zawiadomił on ministra szkolnictwa, że pewien włos na zwiskiem Perugia, zaofiarował antykwaryuszowi Geri, zamieszkałemu przy placu Pia Ognitanki kupienie obrazu za 1,000,000 lirów. Aresztowany w chwili, gdy wręczał skradziony obraz antykwaryuszowi, oświadczył, iż skradł go z zemsty za to, że Francuzi w swoim czasie z Napoleonem na czele złupili wszystkie muzea włoskie.

Pierwszą wiadomość o odnalezieniu „Monny Lizy” otrzymał ambasador francuski w Rzymie Barre, który też natychmiast zawiadomił o tym fakcie prezesa ministrów, ten zaś Poincarégo. Prezydent wysłał natychmiast do prezesa ministrów włoskich Giolittiego, prosząc go, aby rządowi włoskiemu wyraził podziękowanie.

Były dyrektor Luwru, który z powodu kradzieży został dymisyonowany, na wiadomość o odnalezieniu obrazu, dostał z radości ataku nerwowego.

* Florencja, 13 grudnia

„Monna Liza” przewieziona zostanie z Florencji do Rzymu, gdzie wręczona będzie ambasadorowi francuskiemu. Przy rewizji w mieście Perugia znaleziono szereg cennych rzeźb skradzionych z muzeów w Monachium i Monaco. Należy on prawdopodobnie do międzynarodowej bandy złodziei specjalistów od okradania muzeów.

Wiele osób cierpi całe szeregi lat na dokuczliwe zaburzenia w trawieniu, nie znajdując bowiem sposobu na usunięcie tych dolegliwości. Sposób ten należy im wskazać: Doświadczenia kliniczne w c. k. Wiedeńskim Szpitalu Ogólnym wykazały, że w różnorodnych przypadkach zaważenia można za pomocą naturalnej Wody gorzkiej Franciszka Józefa osiągnąć szczególnie pomyślne rezultaty. — Działanie rozwalniające i przeczyszczające Wody Franciszka Józefa następuje po zażyciu mniejszych dawek, niż przy wszystkich innych wodach mineralnych tego rodzaju. — Chorzy przyjmują chętnie Wodę gorzką Franciszka Józefa i znoszą ją dobrze również przy stosowaniu w ciągu dłuższego czasu. — Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i składach wód mineralnych.

2149

TELEGRAMY.

Interpolacja rusinów.

WIEDEN, 13 grudnia (wł.). Delegaci ukraińscy, Lewicki i Wasylko, interpelowali dziś rząd co do programu i zadań politycznych nowomianowanego w Wiedniu ambasadora rosyjskiego, Szebeki.

Przesilenie bułgarskie.

WIEDEN, 13 grudnia (wł.). Z Sofii donoszą: Podczas układów pomiędzy rządem, a stronnictwem agrarnym (czyli związkiem chłopskim), stronnictwo to, wzamian za głosowanie z rządem, żąda nominacji 2 ministrów w nowo powstać mającym gabinecie.

Przeciw serhom.

ATENY, 13 grudnia (wł.). Kupcy greccy organizują protest przeciw zamierzonemu utworzeniu w Salonikach portu wolnego, z czego korzystać ma bez ograniczeń Serbia. Między innymi grecy zamierzają bojkotować towary serbskie.

Wrzenie w Chinach.

LONDYN, 12 grudnia (wł.). Wiadomości z Chin zapowiadają, że Chiny znajdują się znów w przededniu ważnych wypadków i zmian doniosłego znaczenia. Sądząc z różnych głosów prasy chińskiej, Juanszikać nosi się o zamianę ogłoszenia się cesarzem. Zamierzając do tego celu, Juanszikać dąży do rozwiązania oddziałów wojskowych na południu i do zniesienia wyższych urzędów cywilnych i wojskowych.

Rewolucja w Meksyku.

NOWY JORK, 12 grudnia (wł.). Z Meksyku donoszą: Rewolucyoniści po dwudniowym ataku zdobyli dwa przedmieścia w mieście portowym Tampiko. Walki trwają nadal wzdłuż linii kolejowej, prowadzącej do środka miasta. Poddani obcy, znajdujący się w mieście, umieszczeni zostali w pasie neutralnym.

Komendanci znajdujących się w porcie okrętów obcych, ostrzegli przywódcę powstańców, aby pozostawił pas neutralny nietkniętym, gdyż w razie przeciwnym wywołałoby to niezwłoczną interwencję zbrojną.

Ze strony powstańców odpowiedziano, że w razie niebezpieczeństwa, obcym poddanym pozostawiona będzie wszelka swoboda schronienia się na okręty.

Z ostatniej chwili.

„Riecz“ o uchwale Rady państwa.

Petersburg, 13 grudnia (wł.) Dzisiejsza „Riecz“ w artykule wstępnym pisze między innymi:

„Zgodzić się trzeba z Dmowskim, iż Rada państwa środową uchwałą swoją zadała cios nie tylko polakom, ale i państwowemu rozumowi Rosyi. Przykra świadomość, że uchwała ta takie właśnie ma znaczenie, skłoniła większość Rady państwa do odesłania projektu samorządu do komisji pojednawczej“.

Drugi obiad delegacyjny.

Wiedeń, 13 grudnia. (wł.) Wczoraj odbył się u cesarza Franciszka Józefa drugi obiad delegacyjny. Cesarz prawie cały czas rozmawiał z siedzącym po prawej jego stronie dr. Leem, a gdy dowiedział się, że wyjeżdża wieczorem do Lwowa, wyraził życzenie, aby reforma wyborcza została jaknajrychlej uskutecznioma.

Grożba nowego konfliktu.

Wiedeń, 13 grudnia. (wł.) Pomiędzy Serbią i Austrią zanoszą się na nowy poważny konflikt, ponieważ Serbia nie chce uznać traktatu z r. 1883 t. zw. konwencji à quatre zawartej pomiędzy Serbią, Austrią i Turcją, a dotyczącej budowy kolei do Konstantynopola oraz traktowania towarów austriackich w tej mierze, co towary innych państw.

W kołach poinformowanych twierdzą, że rząd austriacki przedsięwzięcie w sprawie tej jaknajenergiczniejsze kroki. Jednocześnie rząd austriacki interweniować będzie w sprawie wydania linii kolei o-ryentalnej.

Nowe utrudnienie.

Sofia, 13 grudnia. (wł.) Wiadomość o wniesieniu w parlamencie greckim interpelacji przypisującej zamordowanie króla Jerzego Bułgarom, przyjęto tu z wielkim rozgoryczeniem. Rząd wyraża ubolewanie, że z powodu interpelacji tej staje się znów niezmiernie trudnem nawiązanie dobrych stosunków z Grecją.

Podróże monarsze.

Paryż, 13 grudnia (wł.) Wczoraj wyjechała stąd do Madrytu królewska para hiszpańska. Na dworcu byli obecni Poincare, Doumergue i Pichon.

Wymiana telegramów.

Paryż, 13 grudnia (wł.) Doumergue, Sazonow i Asquith zamienili wczoraj szereg niezmiernie ważnych telegramów politycznych. Treść trzymana jest w najgłębszej tajemnicy.

Dziwny zbieg okoliczności.

Paryż, 13 grudnia (wł.) Z powodu odnalezienia Monny Lizy, „Excelsior“ zwraca uwagę na szereg identycznych okoliczności, towarzyszących

kradzieży i odnalezieniu obrazu. Obydwa fakty stały się podczas pobytu królewskiej pary hiszpańskiej w Paryżu. Obraz został skradziony, kiedy ministrem był Caillaux i odnaleziony, kiedy Caillaux powrócił do władzy. Na sześć dni przed kradzieżą krążownik „Georgio“ wpadł na rafy podwodne i na sześć dni przed odnalezieniem obrazu krążownik ten spotkała taka sama przygoda.

Przyjęcie zaproszenia.

London, 13 grudnia (wł.) „Daily Mail“ donosi, że rząd niemiecki przyjął zaproszenie na rewie morskie, które odbędą się w przyszłym roku pod Hampton Roas z okazji oficjalnego otwarcia kanału panamskiego. Przy tej sposobności flota niemiecka przejedzie przez ten kanał.

Torturowanie żołnierzy.

Paryż, 13 grudnia (wł.) „Matin“ donosi, że wczoraj do jednego z policyantów na bulwarze Sewastopolskim podeszło trzech młodych ludzi, którzy oświadczyli, iż są alzatczykami i uciekli z wojska niemieckiego z powodu nieludzkiego obchodzenia się nimi. Wyrazili oni chęć zaciągnięcia się do francuskich legij cudzoziemskich. Są to dwaj bracia Wolfowie i niejaki Cweg.

Urwanie się windy.

Morawskie Ostrawa, 13 grudnia (wł.) W szybie kopalni „Emma“ zerwała się winda i spadła z wysokości 360 metrów w przepaść. 7 robotników zabitych.

Strasza burza.

Mediolan, 11 grudnia (wł.) Strasza burza przeszła nad miastem i jeziorem Como. Fale na jeziorze szły tak wysoko, że kolej nadbrzeżna nie mogła kursować. Straty olbrzymie.

*

(Telefonem z Warszawy).

Loterya. Dziś, jako w 5 dniu ciągnięcia 5-ej klasy 201-ej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego, padły następujące główne wygrane:

Rb. 40,000 № 558.
Rb. 8,000 № 3366.
Rb. 4,000 № 1298, 21989.
Rb. 2,000 № 3501, 15883.
Rb. 400 № 5561, 9973, 12153, 13233, 15688, 16172, 17449, 21654.
Rb. 200 № 3289, 3762, 8309, 10815, 12654, 14463, 18981, 19383, 20327, 20990, 21099, 22148, 23169.

OFIARY.

Na wpisy dla niezamożnych uczniów do dyspozycji Koła wpisów przy gimnazjum polskiem Tow. „Uczelnia“.

Dla uczczenia pamięci Olesia Mędrzeckiego składają w dniu jego imienin rodzice 10 rb.

Na wpisy dla niezamożnych uczniów szkoły Handlowej kupiectwa łódzkiego

Zamiast wieńca na grób p. Władysława Kaczorowskiego — Maciński 1 rb.

Na „Gniazdo“ Tow. opieki nad dziećmi.

Przy ul. Leszno nr. 33

Zamiast kwiatów na trumnę s. p. Władysława Kaczorowskiego, adwokata, składa Stanisław Pstrągowski 3 rb.

W dzień drugiej bolesnej rocznicy zgonu

s. p.

Anieli Seweryńskiej,

odbędzie się Msza żałobna w kościele św. Krzyża, przed ołtarzem Maryi Panny d. 16-go grudnia o godzinie 7 i pół rano, o czym zawiadamia się krewnych, przyjaciół i znajomych. 4288

Tabela wygranych.

Wczoraj, jako w czwartym dniu ciągnięcia 5-ej klasy 201-ej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego główne wygrane i stawki padły na następujące numery:

Rb. 4,000 № 14710.
Rb. 2,000 № 6640.
Rb. 1,000 na № 7753 7823 19119 21758
Po rb. 400 na № 2701 11451 16561 17567 18595 19410 21557 22840.
Po rb. 200 na № 4901 5482 5796 6420 10470 14146 14223 14226 16901 17851 17885 18481 20553 21226.
Po rb. 100 na № 1750 2475 4171 4881 7253 7551 7712 9097 9948 10627 11776 13765 14380 15026 17463 18243 21404 22618 23157.

Po rb. 80 wygrały numery:

45 108 15 55 70 77 225 304 57 46 70 86 409 79 80
491 509 624 59 56 716 23 46 823 903 28 50 93 93.
1053 77 92 165 97 203 79 92 303 29 62 89 422 614
615 33 49 90 715 817 31 59 68 920.
2007 9 48 134 35 41 42 80 200 11 36 42 74 83 305
350 63 88 404 13 519 24 42 43 49 613 753 811 19 60 926.
3015 21 50 54 90 174 81 207 43 63 84 339 410 31 39
483 512 43 68 629 52 731 36 837 56 68 931 45 84.
4001 56 70 85 131 51 243 307 57 500 1 604 14 15 41
656 701 4 58 49 76 825 70 905 10 40 48 61.
5016 43 85 125 45 58 90 96 247 89 92 318 63 87 404
411 72 92 94 98 514 58 79 89 601 13 711 78 937 45 87.
6010 135 53 92 99 217 54 70 304 13 69 440 530 715
718 884 86 940 42 53 85 89 90.
7051 41 96 103 23 47 51 55 324 67 89 93 475 91 507
509 78 615 723 37 41 824 70 79 92 910 11 56 68 92.
8024 32 93 200 14 25 55 58 69 70 94 329 51 48 414
455 85 98 507 30 96 602 736 64 74 96 815 21 24 55 900
917 77 85.
9025 35 53 208 30 67 307 53 96 437 60 77 85 543 63
580 86 620 56 59 61 69 814 83 915.
10013 40 93 98 110 35 36 44 54 59 95 209 66 337 54
369 464 506 25 94 671 95 725 83 845 909 15 32.
11020 21 125 90 259 58 78 92 349 437 511 40 49 77
647 50 79 83 753 808 927 36 49.
12014 98 103 45 49 205 12 349 65 428 81 516 35 83
597 656 97 726 32 63 70 73 853 80 85 913 41 51.
13102 12 17 89 222 96 308 25 27 30 45 65 458 76
512 14 41 605 58 72 86 741 854 62 902 31 38 63 67.
14042 70 85 91 102 322 77 79 84 437 64 83 505 850
595 605 25 30 70 712 68 927.
15015 18 108 12 31 70 241 364 407 25 51 505 52 70
612 42 55 74 711 21 95 807 52 56 87 947 65 82.
16042 70 74 108 11 21 55 245 315 57 85 90 450 56
487 512 17 21 35 44 627 92 840 53 924 74.
17045 96 117 235 371 73 433 48 55 58 75 76 503 99
605 6 806 7 54 68 952 78 81.
18013 47 87 94 118 57 68 288 305 25 409 29 96 515
533 54 69 74 687 768 92 89 864 913 55 89.
19009 18 88 108 27 47 207 26 70 73 74 336 438 77
508 19 44 45 49 56 68 70 90 610 91 704 23 50 59 811 19
857.
20037 42 145 57 256 84 305 6 448 58 96 508 70 667
702 65 804 9 43 47 50 66 69 87 912 28.
21035 91 100 13 15 83 238 40 303 26 28 61 63 74 87
389 400 2 22 29 67 72 76 95 624 29 47 68 74 700 19 24
737 73 819 59 970.
22010 42 83 95 126 29 288 99 401 28 31 49 56 519
532 36 684 742 53 836 82 925 60.
23058 55 121 37 216 24 37 47 92 532 67 437 38.

Numer dzisiejszy składa się z 20-tu stronic.

TOWARZYSTWO MIĘDZYNARODOWE SZKÓŁ BERLITZA

THE BERLITZ SCHOOLS OF LANGUAGES

Towarzystwo anonimowe z kapitałem 7,200.000 fr.

W szkołach Berlitz

4157

nauczają od 30-tu lat.
350 szkół na całym świecie.

Lekcje oddzielne i w grupach
rano, po południu i wiecz.

Lekcja próbna bezpłatnie.

ŁÓDŹ, NOWY-RYNEK № 2.

Uczcie się francuskiego, angielskiego, niemieckiego
Języka:

na KURSACH BERLITZA

Tel. 10-63.

Szkoła otwarta od do 10 rano, 10 wiecz.

W sobotę i niedzielę d. 13 i 14 grudnia r. b. Wspaniałe przedstawienia. Ostatnie 7 dni pobytu cyrku w Łodzi. Występ znanego polskiego kłowna pogromcy z jego oryginalnym humorystycznym repertuarem p. Wanemann. Pierwszy występ tajemniczej jedynej na świecie Miss Mellas z jej kolaską elektryczną. Występ pogromcy M-r Henry. Występ znanej poskromicielki z jej przepysznymi tresowanymi konikami Mangello. Anons. W niedzielę 14 grudnia o g. 5 po południu, dane będzie wielkie świąteczne przedstawienie. Każdy kupujący bilet, ma prawo wprowadzić z sobą jedno dziecko bezpłatnie.

Piękne mieszkania

2—6 i z 4 pokoi z wszelkimi wygodami oraz inne mniejsze zaraz lub od 1 stycznia do wynajęcia. Sklep frontowy do odstąpienia, oraz sklep w podwórzu jakoteż lokale na kantory, biura i t. p. do wynajęcia. Wszelkie kombinacje na najem od 1 lipca 1914 roku sklepów, lokali i mieszkań mogą być obecnie kontraktowane. Kontrakty na lipcowy najem zamknięte będą lub bardzo ograniczone na Nowy Rok.

Zarząd Domów T. WERNERA i S-ki
Łódź, Piotrkowska 17

Jubileusz 25-letni

służby pocztowej obchodzić będzie jutro
Kazimierz Ignacy
Gruszecki
4266
urzędnik III rzędu.

Dr. WOŁYŃSKI

były asystent kliniki uniwersytetu wrocławskiego (prof. Hinsberg) osiadł w Łodzi jako specjalista **chorób uszu, nosa i gardła, ul. Piotrkowska 33.**
Godziny przyjęć. 10—12 i 4—6 po poł., w niedzielę od 10—12. Operacje, bronchioskopia, kąpiele elektryczno-sświetlane. 2569

Ogólnie znane

przepisywanie na maszynie próbów ustaw, kontraktów, rachunków, listów i t. p. Nauka pisania na maszynach „Adler” (Orzeł) i „Remington” od 5 rb. Zielona 16. 4256

Krzesła

używane. Wiedeńskie odkupię od 50 do 150 st. Bałuty Młynarska nr. 15 Sobański. 4244

Trykotowe WYROBY

wyprzedaje się nadzwyczaj tanio Główna nr. 11. 4248

Nauczyciel

przysposabia do szkół rządowych, prywatnych i na świadectwa. Juliusza 19 m. 16, od 4—6. 4238

Rejent Stefan Korn

otworzył kancelaryę przy ulicy Piotrkowskiej w domu W-go Pfejfra 71. 4137

Wielki wybór CHOINEK

w domu Majstrów Tkackich ul. Piotrkowska (róg Przejazd) i Wodnej nr. 3 przy Wodnym Rynku. 4258

O leczeniu hemoroidów.

Każdy cierpiący na hemoroidy, wie dobrze, jaka to długotrwała i męcząca choroba. Ciągłe swędzenie i ból w odbytnicy, silny ból przy oddawaniu stolca, który często z krwią odchodzi, ogólne rozdrażnienie, bóle głowy, oraz napływ krwi do tejże. Oto ogólne oznaki hemoroidów, które już niejednemu odjęły ochotę do życia. Nielezione energicznie i odpowiednio hemoroidy, mogą przejść w każdej chwili w niebezpieczną, zagrożającą życiu chorobę. Tworzą się albowiem z biegiem czasu na kiszce stolcowej fistule, oraz rozmaite narośla, co dawniej wymagało ciężkiej operacji. Dotychczasowe środki przeciw hemoroidom niewiele pomagały. W ostatnim czasie dopiero, po długoletnich badaniach wynaleziony został środek hemoroidalny REKTOSAN, Rektosan usuwa bóle hemoroidalne, oraz radykalnie leczy narośla hemoroidalne i pęknienia kiszki stolcowej, które u kobiet często są pozostałością porodu. O Rektosanie, jako o środku przeciw hemoroidalnym, odzwierają się z uznaniem powagi lekarskiej. Wszyscy cierpiący na hemoroidy, winni zwrócić uwagę na Rektosan, po zastosowaniu którego, staje się zbiteczną bolesna operacja. Rektosan dostać można we wszystkich aptekach i składach apt. Cena pudełka 1.50. Skład główny w Łodzi: L. Spiess i Syn. Gen. Reprezentant: T-wo Chemikol, Warszawa. 4085

OKAZYJNIE Tanie do sprzedania

FIRANKI do wyboru tak w gatunkach jak i we wzorach „KAPY” czyli nakrycia na łóżka, białe koronkowe WSTAWKI różnego rodzaju do bielizny pościelowej. Adres: ul. Mikołajewska nr. 89 m. 11. 4240

CUKIERNIA W. JARMICKIEGO

w Łodzi, Średnia 12
długoletniego współpracownika cukrowni Al. Roszkowskiego, poleca na nadchodzące święta wyborne ciasta, babki, torty, struclę, pierniki własnego wyrobu, cukry choinkowe oraz deserowe w wielkim wyborze. 4262

KAZIMIERA Jarocińska

121 PIOTRKOWSKA 121
Poleca w dobrym gatunku i po cenach niskich **serdaki, haiki, bielizną trykotową ciepłą, rękawiczki, pończochy, skarpetki**

Gietry,
Koszule dzienne,
Wielki wybór krawatów.

Hafty, gipiury,
Walansjony,
Wstążki. 3929

Guziki ręcznej roboty,
Chustki orenburskie.
Watolina, wata.

TYSIĄCE

wyleczono z bronchitu z kokułszu, z zasturzałej chrypki i z różnych przewlekłych kaszli i katarów płuc preparatem Fagosoł. Ciężkie bardzo wypadki chorób płucnych leczą się radykalnie w krótkim czasie. Fagosoł zastosowany natychmiastowo przy pierwszych symptomatach powyższych chorób zapobiega rozwojowi suchot, co często się przy tych chorobach zdarza. Kto dba o zdrowie płuć bezwarunkowo winien używać Fagosoł, który jest ostatniem słowem nauki na polu lecznictwa chorób płucnych. Zadać we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Reprezentant: Towarzystwo Chemikol, Warszawa. 3995

Edward Przeździecki,

Adwokat przy Warszawskiej Izbie Sądowej i obrońca przy Arcybiskupim Sądzie konsystorskim, prowadzi sprawy cywilne, karne i konsystorskie, **niezależnym własnym kosztem**, reguluje zobowiązania hipoteczne przy pomocy kapitałów obcych, na żądanie przeprowadza gdzie należy **querendy, redaguje apelacje, kasacje, projekty kontraktowe, ustawowe i t. p.**
Porozumieć się można listownie: **Warszawa, ul. Dobra № 64. Tel. 235-12** Czynny w godz. zwykłych przyjęć. 4147

Dr. S. SZNITTKIND

Średnia 3.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych, (stosuje 608), kosmetyki lekarskiej (włosy, twarz, etc). 1117

Remiza „BRISTOL”

Wynajem Karet
A. NEUMANN
ul. Piotrkowska № 119 tel. 10-53

Dr. Jan Cadarski

Akuszerya,
choroby chirurgiczne i kobiece
przyjmuje do 10 r. i 4—6 po poł.
ul. Cegielińska 9 m. 4. 3328

Bardzo tania wyprzedaż
Koźnierzy, Mufek, Kapeluszy, Czapek

E. AJFER,
Piotrkowska 9.
Pracownia wykonywa reparacje futrzane tanio i szybko. 4200

Dr. BOGUSŁAWSKI

b. ordynator szpitala św. Ducha w Warszawie. **Choroby kobiece.** Godziny przyjęć od 4—6.
2767 **Przejazd Nr. 30**

Odciski

brodawki, zgrubiałą skórę usuwa najskuteczniej znane i nagrodzone Wielkim Złotym Medalem w Paryżu **ST. GORSKIEGO** w Warszawie Leszno № 12. Cena 35 i 60 kop. Zadać wszędzie. Wystrzegać się naśladowictw. Zwracać uwagę na markę Gładyator. 182

Dr. A. S. Tenenbaum

Piotrkowska № 145, tel. 24-16
Choroby wewnętrzne, żołądka i kiszek. 378
Przyjmuje od 8-ej do 9-ej rano i od 5-ej do 7-ej po południu.
5 dynamomaszyn mało używanych okazujecie do sprzedania.
2 na 20 amper 120 woltów.
1 " 24 " 115 "
1 " 17 " 115 "
1 " 10 " 115 "
A. MEISTER i COMP.
Widzewska № 150. 4188

Dr. med. Zand-Tenenbaumowa

Piotrkowska 145, tel. 24-16.
Akuszerya, choroby kobiece i narządów moczowych (cystoskopia i ureteroskopia).
Przyjmuje od 9-ej do 6-ej. 8749

Dr. med. W. KOTZIN

powrócił.
UL. PIOTRKOWSKA 71
Choroby serca i płuc.
Przyjmuje od godz. 10—11 rano i od 4—6 po poł.
Na telefon 21—13. 2597

Dr. med. Klemens Lipiński

róg Aleksandrowskiej i Zgierskiej № 54. — Telef. 25-16.
Choroby wewnętrzne i dziecięce. Od 8 do 10 i od 5 do 7 w. 4186

Dr. Alfred Hejman

choroby uszu nosa i gardła
Zachodnia 57.
Tel. 33-44 (od 9—10 od 4—6). 4017

Akuszerya J. PIASECKA

Konstantynowska 50, 4160
udziela porad w domu i na miejscu. Dyskretya zapewniona.

Dr. Wacław Barnard

choroby weneryczne, dróg moczowych i skóry. **Spacerowa 40** przy Andrzeja (9—1 i 5—8)

Okazyjnie

bardzo tanio otrzymałem świeży transport resztek, solidne mustra na palta, burki. **Wólczańska 27** mieszk. 3. 4220

Pianina nowe

używane, 2 fortepiany Rönisch używane, oraz Mateckiego, strojenie, reparacje, przewóz, zamiana. Ceny najniższe na raty. Chodkowski, Mikołajewska 25, telef. 1-55. 4228

Łóżka żelazne, umywalki, cerwisy, materace, wyżymaczki, iluminowane, emaliowane naczynia, oraz wszelkie przybory kuchenne. Ceny najniższe, na raty. Chodkowski i Lenk, Mikołajewska 25, telefon 2455. 4230

Dr. H. Salkowski

Piotrkowska 123.
Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek).
Codziennie od 10—11 rano i od 4 do 6 po poł. **Telef. 23-13.** 2352

Dr. Leon Wacław Olszowski

Choroby wewnętrzne, żołądka i kiszek. Ewangelicka 5, przyjmuje do 10 r. i od 4—6 po poł. 3339

DROBNE OGŁOSZENIA.

Meble „Ekonomia” firma chrześcijańska Piotrkowska 177 poleca w wielkim wyborze różne meble do pokoi, jadalni, sypialni, salonów, gabinetów, oraz pojedyncze sztuki: kredensy, stoły, krzesła dębowe i gięte, otomany, leżanki, biurka, biblioteki, łóżka, bielizniarki, tualety, umywalnie, lustra, fotele, różne stoliki, słupy, etażerki, wieszaki do przedpokoi, parawaniki i t. d. sprzedaje po cenach bardzo niskich „Ekonomia” Piotrkowska 173 w niedzielę sklep otwarty od 1 do 6 po południu. 11457—10—g

Ważne dla mężczyzn **AAAAA** spodnie z prawdziwej skóry angielskiej, a także z innych towarów, po cenach bardzo niskich z powodu nadchodzącej gwiazdki sprzedaje po cenie kosztu, daje gwarancję na 3 lata. Kupującemu (12) par razem 13 gratis. Tamże towar biały na kałesony i kaitany oraz gotowe Piotrkowska nr. 31—47 Gerson. 11601—10—5

Ważne dla Pań **AAA** przerabiam na terazniejsze fasony, czapki futrzane i barankowe; robię nowe mufki niedrogo. **Chrześć.** Zielona 16, prawa oficyna, 2 piętro m. 6.

Zakład Tapicersko Meblo- wy, Zalesny i Derejski Łódź, ul. Dzielna 29. Poleca wybór, otoman, sofę z obramowaniem, kozetki, fotele, sofę, łóżko, szafy używane meble stolarskie i t. p. robota solidna ceny przystępne. Przyjmuje zamówienia stolarskie i tapicerskie. 10619—13ac—11

Angielską skórę i gotowe **AA** spodnie najtaniej można dostać u Aleksandra Szmidt ul. Zgierska nr. 37 lub budka na Bałuckim Rynku. 11533-12-6

Akuszerya masażystka udziela porad, przyjmuje chore, biednym ustępstwo. Dyskretya Piotrkowska 225—19. 11614-8ss-2

Meble z salonu sypialnego **A** stolowego pokoju, pensionerka zegar, lampy wyjeżdżające sprzedawane Zielona 10-3-6-12.

Łóżka, szafy, bielizniarkę **A** umywalnie, nocne szafeczki otomane, tremo, biarko, kredensy, szafy, stoły, krzesła, zegar, obrazy, firanki, drobniarę, lampy wyjeżdżające tanio wyprzedam Zawadzka 38—1 w miescie z domu chrześcijańskiego. 17771

Otomany, materace, leżanki **A** różne meble stolarskie wyprzedaje bardzo tanio z powodu przeprowadzki ul. Rozwadowska nr. 14 tapicer. 11772

Meble wyprzedam tanio **A** zaraz kredens, stół, krzesła, szafy, łóżka z materacami umywalnie nocne, szafki, bielizniarkę, biurko, gramofon, meble salonowe, otomany, tremo, ul. Główna nr. 9 m. 14. 11778

parat kinematograficzny **A** wy, komplet za 180 rubli do sprzedania ul. Staro-Zarzeńska nr. 39 m. 22. 11724—2—2

**Praktyczno
— podarunki
Gwiazdkowo!**

Koszule frakowe—wyr. własny.
OENIERZE. — MANKIETY.
KRAWATY (na najnowsze de-
senie).

BIELIZNA TRYKOTOWA
— welniana i półwelniana. —
SKARPETKI. RĘKA WICZKI.
CHUSTKI JEDWABNE.
BLUZKI WIAZANE.
SERDAKI. SWYTRY.
SZALE. TOREBKI.
WACHLARZE. ŻABOTY.
Lalki. Zabawki.
Polski wyrób ludowy.
PARASOLE. — KALOSZE.
poleca najtaniej

M. Kołodziejski
Andrzeja 3.

A Szafy, stół, krzesła, łóżka z
materacami, samowar, palto
damskie zimowe, lampę, tremo,
otomane i inne tanio sprzedam
byle zaraz Gubernatorska 20
m. 44 ofcyna. 11727-4-2

A Meble salonowe ze stolowe-
go, sypialnego szafy, lustra,
otomane, biurko, szafkę kawa-
lerską, lampy, obrazy, słupy,
etażerki, stoliki, papugę gada-
jącą sprzedam zaraz bardzo ta-
nio Karola 8 m. 10. 11351-10-9

Bacznosci! Wobec pojawienia się
duzo podrobionych bezwar-
tościowych towarów, ostrzega-
my wszystkich, że prawdziwą
„Skórę-angielską” oraz gotowe
spodnie, które można nosić 5
at, dostać tylko: Piotrkowska
145 m. 34. 11537-3ws-3

Baranek młody oswojony jak
pies, do sprzedania. Oferty
X. N. 11762

Chcę sprzedać szafy dębowe
używane do rzeczy rozbiere-
ne 15 i 16 rb. Piwna 19 Płaski
u stolarza polskiego. 11782

Do wynajęcia z powodu wyjaz-
du zaraz lub od 1 stycznia
2 pokoje z kuchnią z wygodami
ul. Juliusza nr. 13. 11635-5-13, 17, 20, 27, 2

Dom pod Tuszynem z placem
dużym do sprzedania. Wia-
domość ul. Nowo-Zarzewska 14
m. 10. 11729-2-2

Dom do sprzedania o 4-ch mie-
szkaniach i sklep. Osada Ze-
lów, pow. łaski, Plac 2280 kw.
lokal. Wiadomość: Zakątna 79,
Samuel. 11706-3-2

Do sprzedania foksteryer 7-mie-
sięczny, Zakątna nr. 21 m. 27.
11704-2-2

Do wynajęcia szopy i mieszka-
nie od Nowego Roku. Wia-
domość u gospodarza, Pańska 5.
11700-2-2

Dom do sprzedania. Wiadomość
Nawrot nr. 47, Dreger. 11630-3-3

Dobry sklep kolonialny z nowem
urządzeniem z powodu wy-
jazdu bardzo tanio do sprzeda-
nia, ul. Dworska nr. 41. 11664-3-3

Dziewczyna lat 14, do dzieci i
i sprzątania potrzebna, An-
drzeja 51 m. 9. 11746

Duży pokój frontowy do wynaj-
ęcia zaraz lub od 1, Pola-
niowa 6. 11745

Do sprzedania używana dębo-
wa otomana w zielony mo-
kiet u tapicera, Zachodnia 59.
11732

Filia piekarska do sprzedania,
Szkoła 25. 11703-3-2

Garnitur mebli pluszem kryty
otomany, leżanki do sprze-
dania ceny bardzo przystępne
Widzewska nr. 124. 11679-2s-2

Jest magiel do sprzedania, ulica
Emilii nr. 48. 11760-2-1

Jest do sprzedania filia z ma-
głem, ul. Częstochowska 9.
11753-2-1

Kalosze, trykoty, bieliznę, naj-
wygodniej nabywać w maga-
zynie galanterii ul. Główna 17
(siedemnasty). 11577-8-5

Meble, galanterię meblową naj-
taniej sprzedaje zakład sto-
larski Antoniego Jurka, Miłsza
34, oraz przyjmuje wszelkie ro-
boty w zakresie stolarstwa wcho-
dzące i odświeżanie mebli.
11653-2s-2

Mieszkania do wynajęcia po-
jedyncze, większe i mniej-
sze, bajecznie tanio, zaraz lub
od 1 stycznia, Nizka 8, rzadca.
11659-3-2

Masło po 35 kop. sprzedaje
Łagiewnicka 29, tamże sklep
do sprzedania. 11697-2-2

Magiel do sprzedania za bez-
cen. Kątna 32. 11660-3-3

Maszyny do szycia ręczna 20.
Nożna bębnowa 35 rubli
5-letnia gwarancja Piotrkowska
165 tel. 33-12. 10216-32-32

Meble do sprzedania: szafa,
łóżka, stół, kredens. Bałuty,
Brzezińska nr. 92, w drewnianej
oficynie na prawo. 11515-3ws-3

Meble tanio do sprzedania. An-
drzeja 13 m. 6, od godz. 11
do 1. 11736-2-1

Maszyna do szycia oryginalna,
nowa jest do sprzedania, ul.
Franciszkańska nr. 67 m. 12.
11740

Maszyna Singera bębnowa,
miesięć używana i maszyna
ręczna okazują do sprzedania.
Konstantynowska nr. 23 m. 1.
11759-3-1

Maszyna półczosznica, okrą-
gła, z wszystkimi przybora-
mi jest do sprzedania, Bene-
dykta nr. 64 mieszk. 28, ofcyna.
11763

Mód wyborowy sprzedaje tanio
premijowana pasieka Dom
Niewlesz przez Uniejów na stoiki
i puszki elegancko opakowane
i plombowane reprezentant
Józef Zaborowski Wólczńska
41, tel. 15-72. 9104-13s-12

Maszynę pralnie nową pięknie
szyjącą tanio sprzedam Za-
wadzka 53-1 w mieście. 11772

Okazyjnie bardzo tanio otrzy-
małem świeży transport resz-
tek, solidne mustry na palta i
burki, Wólczńska 27 m. 3.
11651-3-6

Obiady wydają w domu prywat-
nym do g. 5-ej p. p. zdrowe,
smaczne i urozmaicone ul. Wi-
dzewska 97 i piętro ofcyna obok
parku Bałkowskiego. 9344-d

Otomane i łóżko z materacem
sprzedam tanio Konstanty-
nowska 26 m. 4. 11722 2-2

Od oszusta kupiono kwit za nr.
310247, wykupiony tużurek.
Prawi właściciel za zwrotem
kosztów za udowodnieniem od-
bierze Krucza nr. 19 mieszk. 2.
11738

Pracując w biurze, sprowadzam
nowe paszporty, nowożeńcom
przesiedlam żony do mężów,
piszę wszelkie prośby, apeacje,
przyjmę prowadzenie meldun-
ków w kilku domach, jako rzą-
dca, może być do mieszkanie i
doplate; wszystko załatwiam
szybko, bardzo tanio, w mie-
ście każda po południu i codzien-
nie od 5 do 11 wieczorem. Tam-
że starszy uczeń gimnazjum
rządowego tanio udziela lekcji
korepetycji w każdej niedziele
i codziennie po południu. Łódź,
ul. Zakątna nr. 78, pierwsza pra-
wa jednopiętrowa ofcyna; bliz-
ko ul. Andrzejka. 4035
5-6, 10, 15, 17, 20, 24, 17, 31

Piekarnia w dobrym punkcie z
wyróbną klientelą z powo-
du choroby zaraz do sprzeda-
nia, ulica Miłsza nr. 57.
11649-3-3

Poszukuje się dependenta piśm.
i oferty pod adr. „Kancelarya
Adwokata” ul. Cegielniana 79.
11632-3pts-3

Proszę się tylko przekonać
o obiadach gospodarskich, bardzo
smaczne i pożywe po 30 kop.
wydają codziennie od 1-4 p. p.
Dzielnia nr. 40 m. 1. 10191-w

Potrzebna podręczna do kani-
zelek, Brzozowa nr. 4 m. 45.
11689-3-2

Paulina Sobol zagubiła pasz-
port, wydany z gminy Ra-
dziejowice, pow. blońskiego.
11693-3-2

Pralnia chemiczna do sprzeda-
nia, Brzezińska nr. 39.
11707-2-2

Potrzebni: palacz-słusarz. Chło-
piec 16 letni (kantory) Nowa 5
(róg Przejazd). 11730

Potrzebny agent na prowizję
do sprzedaży zabawek. Wia-
domość: Piłcowa nr. 3 m. 2,
od godz. 6 do 8 wieczorem.
11545-4-1

Przyjmuję panienki do nauki ro-
bót ręcznych, haftu, kroju
i szycia, w godzinach dzien-
nych i wieczorowych. Potrzebna
nauczycielka rysunków i malar-
stwa. Helena Lipińska Mikola-
jewska nr. 34 m. 47. 11594-3s-3

Pokoje kawalerskie z meblami
lub bez takowych są do wy-
najęcia Benedykta 35. 11372-5s-3

Poszukuje zarządu domem zło-
żę kaucyje 1500 rb. Oferty
składać proszę w adm. Rozwo-
ju sub. „Centrum” 11768

Prośby, sprawy karne, apeacje,
kasacje, kontrakty, paszpor-
ty zagraniczne Dawid Maków
Widzewska 36. 11768

Pralnia do sprzedania egzystu-
jąca 20 lat z powodu dobrej
posady męża Cegielniana 61.
11770

Potrzebny uczeń do tapicera
Główna nr. 16. 11773

Potrzebna dziewczyna do służby
Wiadomość: Przejazd nr. 8
„Rozwój”. w

Panienka inteligentna polka lat
18 porządnej rodziny z 4 kl.
wykształceniem włada polskim,
rosyjskim i niemieckim poszu-
kuje posady biurowej, sklepo-
wej lub kasyerki. Wymagania
skromne. Łaskawe oferty w adm.
Rozwoju pod „Sympatyczna”.
11777-2-1

Przybłąkał się pies asowaty, du-
ży, złoty można odebrać za
zwrotem kosztów ul. Juliusza
nr. 18 m. 17. 11776

Potrzebne podręczne, Space-
rowa 34 m. 2. 11753

Potrzebny chłopiec na posyłki;
pensja 1 rb. 50 k. tygodnio-
wo. Dzielnia nr. 13, drukarnia.
11751

Potrzebna jest zdolna praso-
waczka do pralni bielizny,
Widzewska 110, H. Ehmman.
11744-3-1

Prowadzi meldunki, przyjmuje
przepisywanie w 6 językach.
Oferty dla „Sekretarza” składać
w Redakcji „Rozwoju” 11741

Poszukuję 1800-1600 na 1 nu-
mer hypoteki, Radogosczyz, ul.
Szopena 9 przy Rzeźni Bałuc-
kiej. 11735

Potrzebna bufetowa, znająca
polski i niemiecki do restau-
racji, ul. Przedzalaniana nr. 64.
11734

Przyjmę panów na mieszkanie
Przejazd nr. 33 m. 19. 11775

Restaurację III na prowincji
okazyjnie tanio nabyć można
dla mówiącego niemieckiem
świeżym interes Zawadzka 10
Niemiecki także piwiarnia z
warsztatem rzeźniczym oraz
sklep kolonialny do sprzedania
11720-2-2

Resutki Leonarda wełniane na
bluzki kostiumy damskie i
ubrania męskie Konstantynow-
ska nr. 5 m. 24 ofcyna II piętro
11438-4sc-4

Siwiera Włoska St. Illario —
Nervi Pensjonat Polski
„AURORA”. Położenie zachwy-
cające. Urządzenie moderne.
Kuchnia polska oraz dyetetycz-
na. Nie przyjmuje się chorych
tuberkulicznych i z chorobami
zakaźnymi. Właścicielka: Marya
Sulima Popielowa. 3773-4s-4

Sklep kolonialny do sprze-
dania, ulica Nawrot nr. 41.
11761-3-1

Stół duży dębowy, rozsuwany,
taniej sprzedam, Wólczńska
97 m. 32. 11757-2-1

Sala do wynajęcia na parterze,
20 na 12, ul. Zielona nr. 52.
11752-3-1

Sklep do sprzedania przy fa-
bryce. Komorne niedrogie.
Wiadomość: Aleksandrowska nr.
47, skład wędlin. 11742

Sklepowe urządzenie do sprze-
dania wiadomość ul. Pasaż-
Szulca nr. 77. 11503-3s-2

Sklep kolonialny sprzedam. ul.
Miłsza 33, z powodu zmiany
interesu. 11743-3wc-1

Sklep do sprzedania albo urzą-
dzenie sklepowe Włodzimier-
ska nr. 22 Koziny. 11781

Skupuję i sprzedaję używaną
garderobę ul. Juliusza 18-29
III prawa ofcyna I sieni. 11765-4-1

Sklep spożywczy wraz z całem
urządzeniem tanio do sprze-
dania Lipowa nr. 75. 11769-3-1

Sprzedam sklep z powodu sa-
motności tanie szafy skle-
powe Nawrot 55. 11462-4sc-4

Sklep spożywczy z urządzeniem
do odstąpienia zaraz Stó-
dolińska 5. 11638-3-2

Sklep do sprzedania w dobrym
punkcie przy fabryce Suwał-
ska 7. 11573-3cs-3

Sklep z mieszkaniem do wynaj-
ęcia, ul. Rozwadowska 16.
11670-3sp-2

Sklep rzeźniczy do wynajęcia,
egzystujący od 11 lat. Bałuty,
Marysińska nr. 18. 11652-3-3

Tasiemkę do opakowań tanio
poleca A. Domański Miłsza
nr. 36. 11616-10-4

Tanio gitarę skrzypce sprzedam
ul. Mikolajewska 13 m. 24.
11701-3-2

Trykoty zimowe po cenie fab-
rycznej sprzedaje Długa 96
m. 2. 11581-3sp-2

Udziałem lekcji dykcji dekla-
macji oraz sztuki głośnego
czytania. Przyjmę kierownictwo
i reżyserię sceny amatorskiej.
Długoletnie doświadczenie. Of-
erty dla „Sumiennego” 11433-5*5

Wyjdaje obiady zdrowe pożyw-
ne, smaczne i tanie ul. Sre-
dnia nr. 20 m. 8 W. Jabłońska.
11767-3-1

Wyjeżdżając, sprzedam tanio
meble, Widzewska 89 m. 25,
4 piętro. 11754-2-1

Wanne cynkową, 4 koła nowe
do bryki sprzedam niedrogo.
Juliusza 19 mieszk. 14.
11699-4sp-2

Zaginiony paszport, popielaty,
ogon długi, uszy obcięte. Od-
prowadzić proszę, Ciemna 87,
Grabarczyk. 11662-5-3

ZEGAREK srebrny, męski
zgubiłem na Piotrkowskiej
między Główną i Ry-
nkiem Geyera. Uczelży znalazca
zechce za wynagrodzeniem od-
dać, Piotrkowska 294, III p.,
stróż wskaże. 11702-2-2

Z powodu słabości sprzedam
sklep rzeźniczy w Łowiczu
na Nowym Rynku, egzystujący
od lat 20. Bliższych informacji
można się dowiedzieć: Łódź, ul.
Tramwajowa nr. 15, Szczypiń-
ski. 11711-2-2

Zaginęła sukia, rasy buldog,
ogon długi, uszy obcięte. Ła-
skawy znalazca za wynagrodze-
niem niech odprowadzi: Nizka 8,
sklep przy Rokicińskiej. 11748

Zagubiono paszport, na imię
Michałiny Kozłowskiej wyd.
z Choroszczy gub. Grodzień-
skiej. 11429-3-2

Zagubiono paszport, na imię
Józefa Makowskiego, wydany
z gminy Podolin, gub. piotrkow-
skiej. 11643-3-3

Zagubiono paszport, na imię
Józefa Karpińskiego, wydany
z gminy Łaznow, gub. piotrkowskiej
pow. brzezińskiego. 11507-3-1

Zagubiono paszport, na imię
Józefa Karpińskiego, wydany
z gminy Łaznow, gub. piotrkowskiej
pow. brzezińskiego. 11507-3-1

Zagubiono paszport, na imię
Józefa Karpińskiego, wydany
z gminy Łaznow, gub. piotrkowskiej
pow. brzezińskiego. 11507-3-1

Zagubiono paszport, na imię
Józefa Karpińskiego, wydany
z gminy Łaznow, gub. piotrkowskiej
pow. brzezińskiego. 11507-3-1

Zagubiono paszport, na imię
Józefa Karpińskiego, wydany
z gminy Łaznow, gub. piotrkowskiej
pow. brzezińskiego. 11507-3-1

Zagubiono paszport, na imię
Józefa Karpińskiego, wydany
z gminy Łaznow, gub. piotrkowskiej
pow. brzezińskiego. 11507-3-1

Zagubiono paszport, na imię
Józefa Karpińskiego, wydany
z gminy Łaznow, gub. piotrkowskiej
pow. brzezińskiego. 11507-3-1

Zagubiono paszport, na imię
Józefa Karpińskiego, wydany
z gminy Łaznow, gub. piotrkowskiej
pow. brzezińskiego. 11507-3-1

Zagubiono paszport, na imię
Józefa Karpińskiego, wydany
z gminy Łaznow, gub. piotrkowskiej
pow. brzezińskiego. 11507-3-1

Zagubiono paszport, na imię
Józefa Karpińskiego, wydany
z gminy Łaznow, gub. piotrkowskiej
pow. brzezińskiego. 11507-3-1

Zagubiono paszport, na imię
Józefa Karpińskiego, wydany
z gminy Łaznow, gub. piotrkowskiej
pow. brzezińskiego. 11507-3-1

Zagubiono paszport, na imię
Józefa Karpińskiego, wydany
z gminy Łaznow, gub. piotrkowskiej
pow. brzezińskiego. 11507-3-1

2 pokoje z kuchnią od 1 stycz-
nia 14 r. do wynajęcia Piotr-
kowska 128 m. 11. 11633-3pts-3

4 pokoje frontowe, I piętro, do
wynajęcia od 8 stycznia 1914
roku. Obejrzać można: ul. Spa-
cerowa nr. 41. 11127-3d-5

2000 rb. odstąpię 10 proc.
na I numerze hypoteki
ziemskiej posiadłości. Oferty:
„Wieczysta” Adm. „Rozwoju”.
11687-3-3

3000 rubli do wypożyczenia
na I numer hypoteki.
Wiadomość ul. Srebrzyńska 25
za Starym cmentarzem. 11774

15000 15.000, 8000 3 razy po
5000, 4000, 2 razy po
3000 2 razy po 2000 jest do uło-
kowania od Nowego Roku. Za-
pisy przyjmuje do 12 i 4-6.
Przedzalaniana 37a Kamiński.

15000 15.000, 8000 3 razy po
5000, 4000, 2 razy po
3000 2 razy po 2000 jest do uło-
kowania od Nowego Roku. Za-
pisy przyjmuje do 12 i 4-6.
Przedzalaniana 37a Kamiński.

15000 15.000, 8000 3 razy po
5000, 4000, 2 razy po
3000 2 razy po 2000 jest do uło-
kowania od Nowego Roku. Za-
pisy przyjmuje do 12 i 4-6.
Przedzalaniana 37a Kamiński.

15000 15.000, 8000 3 razy po
5000, 4000, 2 razy po
3000 2 razy po 2000 jest do uło-
kowania od Nowego Roku. Za-
pisy przyjmuje do 12 i 4-6.
Przedzalaniana 37a Kamiński.

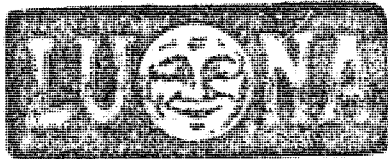
15000 15.000, 8000 3 razy po
5000, 4000, 2 razy po
3000 2 razy po 2000 jest do uło-
kowania od Nowego Roku. Za-
pisy przyjmuje do 12 i 4-6.
Przedzalaniana 37a Kamiński.

15000 15.000, 8000 3 razy po
5000, 4000, 2 razy po
3000 2 razy po 2000 jest do uło-
kowania od Nowego Roku. Za-
pisy przyjmuje do 12 i 4-6.
Przedzalaniana 37a Kamiński.

15000 15.000, 8000 3 razy po
5000, 4000, 2 razy po
3000 2 razy po 2000 jest do uło-
kowania od Nowego Roku. Za-
pisy przyjmuje do 12 i 4-6.
Przedzalaniana 37a Kamiński.

15000 15.000, 8000 3 razy po
5000, 4000, 2 razy po
3000 2 razy po 2000 jest do uło-
kowania od Nowego Roku. Za-
pisy przyjmuje do 12 i 4-6.
Przedzalaniana 37a Kamiński.

15000 15.000, 8000 3 razy po
5000, 4000, 2 razy po
3000 2 razy po 2000 jest do uło

Tylko 3 dni! Od dziś do poniedziałku włącznie, między innymi: Arcydzieło firmy „Nordisk”. Królowa sztuki dramatycznej. Znakomita artystka nagrodzona norweskimi i duńskimi medalami „Sztuki i nauki”.

BETTY NANSEN

w głównej roli dramatu w 5-ciu częściach

Pieśń nieskończona

podług Svena Lange. Artystka wprowadza widzów w podziw swoją mimiką.

Ceny miejsc zwyczajne. Najlepsza orkiestra w Łodzi. 4173

Tylko 3 dni! :: SENSACYA! :: Tylko 3 dni!

Nowe arcydzieło firmy „CINES” „WALKA ŻYWIŁÓW”

Jeden z najwybitniejszych dramatów w sezonie obecnym wykonany z taką starannością jak „Quo Vadis” w 6-ciu wielkich aktach. Czas demonstrowania przeszło 2 godziny.

Część 1. Odłączony od rodziny. 2. Wśród dzikiej przyrody. 3. Pożar na oceanie 4. Na łasce fal. 5. W obliczu śmierci. 6. Szczeć rodzinne.

Wspaniałe widoki dzikiej natury. Dotychczas niewidziane efekty elektr. Niebezpieczne walki z dzikimi zwierzętami. Realne sceny wielkiej paniki na okręcie osobowym. Wstrząsające momenty ratunku podczas pożaru okrętu.

Nie bacząc na kolosalne koszty obrazu powyższego ceny zwyczajne.

W „CASINO” 4171 W „ODEONIE”

P. S. Obraz powyższy dopiero w przyszłym tygodniu ukaże się na ekranach w 5-ciu wielkich kinematografach Paryża.

Przejazd 1.

Na święta!

MIODY

Na święta!

Miód na fanty

Miód do picia: bernardyński, lipcowy, leczniczy, staropolski, maliniak, wiśniak i t. d., jak również

Pierniki, Cukry i Czekolada

POLECA:

Miodosytnia pp. Succ. „F. MEYER” Przejazd 1.

Ceny umiarkowane.

4179

Ceny umiarkowane.

Zjednoczone fabryki Wyrobow Ogniotrwałych C. KULMIZ

dawniej

Towarzystwo z ograniczoną poręką.

Główna fabryka: Saarau pod Wrocławiem, założona w r. 1850
Oddziały fabryk: Mark-Redwitz w Bawarii i Halbstadt (Czechy).

Wyroby na wielokrotnych wystawach premiowane.

Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju;
Cegły szamotowe i Kinasowe;
Cegły odporne na działanie kwasów;
Płyty i Murki.

Roczna reprodukcja około 120 milionów kgr. formowanych przedmiotów.—Robotników obecnie około 1500.

Reprezentant na Łódź i okolice:

B. Łoziński, Łódź—Pasaż Szulca № 3.
Telefon 547. 129

BUCHALTER

poszukuje zajęcia na godziny lub na stałe. Sporządza bilanse. Oferty przyjmuje Administracja Rozwoju dla „A. R.”. 4210

Dr. Roman Gloger

akuszer.

mieszka obecnie Nowy-Rynek 5.
Godziny przyjęć: 8—11 rano, 5—7 po poł. Telef. 34-97. 4120

CHRZEŚCJAŃSKI SKLEP ZABAWEK ul. Placowa 3

(wprost kościoła św. Stanisława Kostki)
Poleca bardzo piękne i trwałe zabawki własnego wyrobu:
Pukawki, Sikawki, Wirowki, Młynki, Trąbki i t. d.
Również wszelkiego rodzaju cudne ozdoby choinkowe 4176.

Skład win

1839

M. D. OKOJEWA

Dzielną № 11

Zdrowie jest bogactwem i szczęściem

Kto cierpi na żołądek, głowę i ogólne niedomagania

ten powinien pić Wino żołądkowe № 7, za-
twierdzone przez rząd za Nr. 3478. Wino żołądkowe, za-
stawiane w Ekaterynburskim pułkowym lazarecie przy cho-
robach żołądka; wykazało znakomite rezultaty, co stwierdza
świadectwo, wydane przez starszego lekarza w 1910 r., jak
również w 1911 r. przez starszego lekarza szpitala Czer-
wonego Krzyża, gdzie wino było z powodzeniem stosowane.
Wino żołądkowe № 7 w żadnych innych składach nie ma
jak tylko w składzie win M. D. OKOJEWA, Dzielną № 11.
OLIWA do lańnek 20 kon funt. KNOTKI bezolatanne.

Choroby weneryczne
skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisław Piekarski

PIOTRKOWSKA № 115.

Przyjm.: od 9—10 rano i od 5—8
wiecz., kobiety od 4—5. 1331—r.

Przeciw kłuszczi, przy kaszlu,
astmie, emfizemie, katarach krta-
ni, oskrzeli i chorobach płuc,
wzbudza apetyt. Uspokaja nerwy,
„Kosulin” aptekarza J. Saskie-
go, w Brześciu Lit. Pozwolenie
Rady Medycznej za № 847. Grand
Prix w Hadze. — Cena flakonu 1 rb.
Ządać wszędzie. — W Łodzi u
Spiessa 1369—1.

AKUSZERKA

K. OLSZEWSKA

przyjmuje chore, udziela po-
rad, zamówienia na słabość, dla
niezamożnych ustępstwa. Złota
№ 12 róg Wysokiej. 3733

Choroby uszu, gardła i nosa

Dr. B. CZAPLICKI

ordynator szpitala Anny-Maryi
Piotrkowska 120. Tel. 32-33
Przyjmuje od g. 11—12 rano i o 1
5—6 p. p. w niedziele i święta.
od 10—11 rano. 3447

Jan Styczyński

Łódź ulica Piotrkowska № 131. Tel. 14—03.

Handel Win i Towarów Kolonialnych

Na nadchodzące święta poleca:

Pierniki firm — Kaliskie, Mystkowskiego, Marszla, Warszawskie, Wróblewskiego, Aleksandrowicza, Złotego Ula oraz Toruńskie Wesego.

Wina Krymskie, Kaukaskie, Węgierskie oraz francuskie, białe, czerwone, Koniaki, Likier krajowe i zagraniczne renomowanych firm.

Kawior Astrachański, Amurski, Konserwy rybne, oraz bakalie mieszane.

4169

CENTRALNA KLINIKA chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACJA BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB 65 KOP. PRZERÓBKA I REPARACJE ZĘBÓW 50 KOP. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

NA GWIAZDKĘ!

do nabycia we wszystkich księgarniach łódzkich.
Br. Ostrowska. **Córka Wodnicy** z ilustracjami. 12-letniej córki autorki Haliny Rb. 2.40
A. Pinon. **Dar Grenadyerów**. Opowiadanie dla młodzieży 1.—
Album Królów Polskich Rb. 10, przez grudzień 8.—
i w Księgarni W. JAKOWICZEGO
4121 Warszawa, BRACKA № 10, telefon 141-90.
Na żądanie katalogi ogólne wydawnictw gwiazdkowych.

Elektrownia Łódzka.

Ponieważ zostało stwierdzone, że w wielu instalacjach używane są podrabiane (reparowane lub drutem okrojone) korki bezpiecznikowe, przeto ostrzega się W. P. Abonentów, że jest to ze względu na bezpieczeństwo pożarowe jaknajbardziej wzbronione.

W instalacjach gdzie tego rodzaju korki będą znalezione, dopływ prądu zostanie natychmiastowo przerwany, zaś abonent pociągnięty będzie do odpowiedzialności za niezachowanie przepisów bezpieczeństwa i niezależnie od tego za rewizję policzoną mu będzie po rb. 1—za każdy dobrodziejstwo korek.

Łódzki Oddział Towarzystwa
Elektrycznego Oświecenia z 1886 r.

757

Wydawnictwa GEBETHNERA I WOLFFA

NOWOŚCI BELETRYSTYCZNE.

Czerwony kogut. Nowele litewskie z przedmową Józefa Weyssenhoffa. W pięknej kolorowej okładce. Cena rb. 1.50

Stefan Barszczewski.

Czerwony Meszasz. Ze wspomnień włóczęgi. Cena rb. 1.50

Jerzy Gąssowski.

Ziarna szaleju. Cena rb. 1.60

Emilia Wielowieyska.

Ku jutrzni. Powieść współczesna, odznaczona na konkursie „Bluszczu”. Cena rb. 1.60

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 4167

DYREKCJA

4260

Pabianickiej 7-klasowej Szkoly Handlowej

niniejszem zawiadamia, że egzaminy wstępne do wszystkich klas odbywać się będą w dniu 12 i 13 stycznia 1914 roku. Podania na imię Dyrektora przyjmuje kancelarya Szkoły.

Na Gwiazdkę!

Na Gwiazdkę!

NAJLEPSZYM PODARKIEM JEST

Aparat Fotograficzny

PRZESZŁO 100 MODELI

W CENIE od rb. 2.30 do rb. 250. NA SKŁADZIE.

4264

Alfred Pippel.

Łódź.

NAWRÓT № 2.

Fotografia Artystyczna

A. B. C.

Przejazd № 1. :: Widzewska № 135.

Poleca na Gwiazdkę portrety od rubli 4 w większych rozmiarach. Do tuzina fotografii—portret darmo. Gabinetowa fotogr. sztuka 50 kop. Karty pocztowe pojedyncze jak i grupy po cenach niskich. Zakład otwarty od 9 rano do 9-ej wieczór. Posiada centralne ogrzewanie. Niepogoda nie robi różnicy w zdjęciach. Portrety podług każdej fotografii. Zamówienia na Gwiazdkę. Uprawa się zamawiać wcześniej. Za dobre zdjęcia jak i wykonanie zakład odpowiada.

Do tuzina pocztówek dodaje fotogr. gabin. gratis. Polecając się łaskawym względem Sz. Pu bliczności, z poważaniem zakłady fotograficzne

3990

A. B. C.

Przejazd nr. 1 i Widzewska nr. 135.

Wyższa szkoła kroju i szycia

Józefiny

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie—złotym medalem w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska № 34.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania, mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzaminu w Cechu uczennice otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. Kursy wieczorowe dla pracujących pod osobistym kierunkiem właścicielki. 3453

Na miejscu duży wybór manekinów.

— Egzystująca od lat 22 —

Pracownia haftów Iznaczenia białizny

B. MAZURKIEWICZOWEJ

Przejazd 16 — m. 24.

Poprzednia ofiayna, 2 piętro.

— Przyjmuje się uczennice. —

**Fabryczny
SKŁAD PORCELANY
No 31
Łódź, ulica Piotrkowska
TELEFONU
11-80.**

**Ć
M
I**

POLECA w WIELKIM WYBORZE
WYKWINTNE i PRAKTYCZNE

Podarunki na Gwiazdkę.

Ceny stałe—fabryczne.

UWAGA! W niedzielę dnia 14
i 21 b. m. magazyn otwar-
ty od godziny 2-ej.

Ć M I E L Ó W

Porcelanowe Serwisy
stołowe na 6 i 12 osób.

Garnitury do kawy
i herbaty.

Garnitury do owoców
i t. p.

4103

**L
Ó
W**

Szkło stołowe i krysz-
tały.

Garnitury na umywal-
nie.

Figury, akwaria, wa-
zony, żardiniery.

Oryginalne wyroby ja-
pońskie „MIKADO”.

**NIE ZANIEDBUJcie NIGDY PRZEWODZENIA
I ŻYWIJcie NATYCHMIAST
TRISAND-HORMELA**
PRZY KASZLU, CHRYPIE, KATARZE i w ogóle CHOROBY
ORGANÓW ODDECHOWYCH i GARDŁANYCH.
PROSIMY ZADAĆ IMIE DR. HORMELA.

Gabinet Leczniczo-kosme- tyczny

Dr. H. Heleny Frydowej

(Dyplom Akademii naukowo-kosmetycznej
w Paryżu).

Regeneracja włosów i przywracanie siwiejącym włosom ich
pierwotnego koloru, zapobieganie wypadaniu ich. Odmładzanie cery,
usuwanie zmarszczek, piegów, węgrów, pryszczyc, włosów specja-
nych etc. etc. Nadawanie białości szyi i ramion. Hygieniczny ma-
nucure. Odtłuszczenie. Apparaty pneumatyczne i elektryczne dla
poprawy kształtów. Apparaty i kosmetyki wprost z Paryża. Wszel-
kie zabiegi oparte na zasadach higieny.

Przyjmuje od 11—2 i od 4—6.

5561

Cegielniana № 4, telef. № 8-42.
Tylko dla Pań!!!

NA GWIAZDKĘ!

4166

OGROMNY WYBÓR KSIĄŻEK PODARUN-
KOWYCH DLA DZIECI, MŁODZIEŻY I DO-
ROSŁYCH, ZE WSZYSTKICH DZIAŁÓW
WIEDZY I LITERATURY, W OZDOBNYCH
OPRAWACH—poleca

KS. EGARNIA LUDWIK FISZERA

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA № 48.

Nb. Dla wygody Sz. Klienteli, Księgarnia w ostatnie 3 nie-
dziele przedświąteczne otwarta od godz. 1—6.

NA GWIAZDKĘ

najlepszy podarek

PATEFON

który gra bez igieł, głośno i nadzwyczaj wyraź-
nie, dostać można na dobrych warunkach na raty

w specjalnym składzie Patefonów

Łódź, Piotrkowska № 118, telef. 19-09.

Wielki wybór płyt świątecznych (kolend)
jako też aparatów z tubami i bez tub.

Każdy oryginalny PATEFON opatrzone marką fabryczną,
Tamże są do nabycia najtańsze i najlepsze maszyny do pisania „IDEAL”.
Reparacje wszelkie najtaniej i najakuratniej. Cenniki i repertuary bezpłatnie.

4125

Walenty Kopczyński

Pierwsza Łódzka Piekarnia Mechaniczna

Łódź, ulica Juliusza № 14. — Telefon 10-80.

codziennie świeże bułki i chleb o 4-ej po południu we wszystkich filiach:

Piotrkowska: 76, 112, 144, 200, 278.

Cegielniana: 2, 53.

Zawadzka 14.

Południowa 24.

Widzewska: 152, 48 (Palast Hotel).

Zgierska 13.

Mikołajewska 27.

Konstantynowska 8.

Długa 11 róg Konstantynow kiej.

Główny sklep Juliusza 14.

2937

3968

Hurtowy skład

**Nafty, śledzi, soli, towarów
kolonialnych i masła**

M. Kurnatowski

ul. Wólczańska nr. 149, tel. 22-07.

Zabawki dzieciinne i towary galanteryjne

w wielkim wy-
borze poleca

Rud. ROESNER,

129. WÓLCZAŃSKA 129.

4222

Ceny przystępne stałe.

Zakład blacharski

W. ŁYCZKOWSKIEGO

Piotrkowska nr. 188.

POLECA:

Wanny różnych fasonów
Konserwatory na kawę
Cysterny na naftę

Naczynia kuchenne
Lampy naft. spiryt.
Zabawki blaszane.

3982

Zakład szewski

W. Górskiego

ULICA MIKOŁAJEWSKA № 32.

Główny sklep Juliusza 14.

Główny sklep Juliusza 14.

ALBERT BÖHME

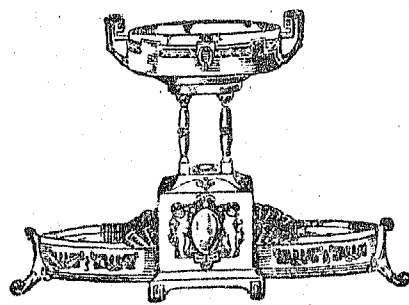
Piotrkowska № 113

dawniej Rozalja Zielke

poleca praktyczne

poleca praktyczne

Podarki na Gwiazdkę!

Zabawki dzieciinne!

Lalki od 10 kop. do najdroższych.
Lalki w narodowych ubiorach.
Mebłe dla dzieci i lalek.
Kuchnie i naczynia kuchenne.
Serwisy stołowe do kawy i herbaty.
Maszyny parowe.
Kinematografy.
Koleje żelazne.

Serwisy do kawy.
Ramy do fotografii.
Przybory do pisanja.
Przybory do palenia.
Nożyki owocowe.
Lampy elektryczne.
Biusty z marmuru.
Słupy marmurowe.
Meissnerowskie figury

Wazy Gallé.
Kopenhagskie wazy.
Holenderskie wazy.
Teczki.
Pudła do chusteczek kieszonkowych.
Manicure.
Torebki 1.50, 2.—, 3.—, do 30 Rb.
Kryształy.

Stołowe serwisy z angielskich i belgijskich kryształów.
Garnitury na toalety.
Kioszki do owoców i cukrów.
Wazy po 25 k., 50 k., 1.— rb. do 30 rubli.
Bombonierki.
Żardiniery.
Karafki do wina.
Karafki do wódki.

Najtaniej i najlepiej robić zakupy świąteczne u A. TSCHEPKE

Skład towarów kolonialnych **NOWY-RYNEK № 9.**

Filia: Skład win, wódek i towarów kolon. **ZAWADZKA № 8.**

Wina po cenach hurtowych.

4125

Wina po cenach hurtowych.

BIOMALZ.

Wszyscy małokrwieści, nerwowi, wyczerpani, cierpiący na brak apetytu i na słabość serca, winni przyjmować biomalz. Biomalz jest naturalnym, odżywczym i wzmacniającym środkiem, wzbogacającym organizm w żelazo, wapno, fosfor i inne pożyteczne dla zdrowia substancje. Biomalz wprowadza do organizmu zdrowie, siłę i energję. Biomalz uzdrowia płaca, sprawia ulgę przy kaszlu i chrypce, odżywia mózg, wzmacnia system nerwowy i oczyszcza krew. Jest on smaczny i tani.

Dla cierpiących na gruźlicę i krzywicę istnieje „BIOMALZ” z wapnem po 1 rb. i po rb. 1.80.

Przy kupnie należy zwrócić uwagę na markę Teitow-Berlin, —

Literaturę wysyła bezpłatnie T-wo „Autosil” Wilno i Berlin.

Silnie małokrwistym poleca się „BIOMALZ” z żelazem. Cena rb. 1 i rb. 1.80.

fabryczną z zakładów chemicznych B-ci Paterman, „Dwa Karzełki”.

3709

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić W. P. iż dnia 10-go b. m.

OTWIERAM SZKOŁĘ ARTYSTYCZNO - RZEMIESLNICZĄ W ŁODZI PRZY ULICY DŁUGIEJ № 95.

W zakres robót wchodzi: Haft biały, kolorowy, wstążeczkowy, haft na gazie i t. p. Wszelkie roboty ręczne stylowe i fantazyjne, słojd w najszerszym zakresie, guzikarstwo, rysunki, modelowanie z gliny, introligatorstwo galanteryjne — wycinanki, sztuka stosowana: wypalanie na drzewie i aksamicie. Wytłaczanie na metalu (metaloplastyka) snycerstwo. Całkowite kursa dla nauczycielek robót i słojd, po ukończeniu których uczennice otrzymują patenty. Każdy dział może również być studyowany osobno. Zapisy przyjmuje się codziennie oprócz niedziel i świąt od godziny 12 do 5.

3543

HELENA WĘŻYKÓWNA.

Tani sklep chrześcijański
szkła, porcelany i fajansu
Główna № 22.

4156

WINA

od 35 kop. do
15 rb. za but.

PIERNIKI

z rabatem

15%

Bakalie

od 25 kop. za
funt wyborowe
codz. świeże.

K. WOLSKI

Konstantynowska № 8

(róg Zachodniej).

19-87 TELEFONU 19-87

Likiery

Koniaki

Rumy

Wódki

krajowe

i zagraniczne.

OWOCE

świeże i suszo-
ne.

Towary kolo-
nialne i delika-
tesy.

MIODY staro-
polskie. Porter
angielski. Piwo
Stryckie, war-
szawskie
i miejscowe.

Uwaga!!!

Od Win i spirytualii do
Świąt **10%** wyłączając
Szampańskie i Udzielne.
FILII NIE POSIADAM.

Kawior Astra-
chański i Amur-
ski. Oliwa Ni-
cejska. Ryby
wędzone i ma-
rynaty.

Jan Janiec

Magazyn obuwia i kaloszy
petersb. w wielkim wyborze.

PASTA ARISTOS

Sprzedaż hurt. i detaliczna.

Andrzeja № 24.

Pokój duży do wynajęcia

I piętro front z przedpokojem
i osobnym wejściem na ul. Zie-
lonej przy Piotrkowskiej. Wia-
domość: ulica Zachodnia № 72,
magazyn gorsetów. 4218

Pracownia Gorsetów

N. KĘDZIERSKIEJ,

Piotrkowska № 132.

PIERNIK

wyborny domowego wypieku do-
stać można Piotrkowska № 84,
m. 7, telefon 14-15. 3577

4 POKOJE

frontowe

I piętro, do wynajęcia od 8
stycznia 1914 roku. Obejrzeć
można: ul. Spacerowa nr. 41

Buchalteryi

arytm. handl. korespondencyj-
nezy gruntownie naucz. W. Wo-
dzyński, zatwierdzony przez
Władze Naukowe. Wykład w pol-
skim, rosyjskim, niemieckim. Ul-
Widzewska 42, m. 3, 1 p. Godziri
przyjęć: poniedziałek i czwartek
od 6 i pół do 7 i pół wiecz.
wtorek i środa od 7 do 8 wiecz.

Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i weneryczne

ul. Mikołajewska 13.

Godziny przyjęć: od 9-12 i od 4 i pół
do 7 i pół wiecz., w niedziele i święta
od 9 do 12 i pół. Telefon 12-55.

Przejazd № 8.

(starszy) Telef. 17-14

Dr. FRANCISZEK

KOZIOLKIEWICZ

mieszka obecnie Przejazd № 8.
front, I-e piętro.
Przyjmuje od 9 i pół-12 i od 6-8 w.

Dr. H. RUEGER

Nawrot № 1.

Choroby wewnętrzne. Od godz.
4-6 po poł. 2355

Lekarz - Dentysta

Piotr Włodarski

ul. Piotrkowska 113

przyjmuje od 9-ej do 1-ej i od 8-ej do
do 7-ej i pół. 4414

I. BAUMGARTEN

Uwaga! Tylko Piotrkowska № 91, tel. 32-05 Uwaga!

Poleca Szanownej Publiczności

Magazyn swój WYROBÓW GUMOWYCH

pierwszorzędnych fabryk

Linoleum patentowane Libawskie z deseniami nawskroś do wyłożenia
podłóg, Dywany i Chodniki, Obrusy ceratowe odpasowane i sztukowe
w ładnych i gustownych deseniach, Kalosze Petersburskie, Obuwie filco-
we, Portmonetki, Portfele, Torebki damskie, Pilki, Zabawki gumowe,
Footbale, Artykuły podróżne etc. etc.

Kosztorysy na Linoleum, próby i cenniki gratis i franco.

4037

Szkoła szoferów przy rosyjskiej fabryce auto-
mobilów **I. P. Puzyriewa.**

Zostające w zarządzie Minist. Przem. i Handlu, S.-Petersburg
Gołowski pier. 3-E, tel. 467-05. Nauka pod zarządem specjalistów
i instruktorów jazda na automobiliu do 50 siły. Zajęcia praktycz-
ne w fabryce. Kowalsk. mechan. odlewnia, miedz. monterskie ro-
boty. Poznanie się z robotą pudła, malarstwa, tapicerstwa i inne-
mi gałęziami. Szczególna uwaga położona na zestawienie i roze-
branie automobilu. Do rozporządzenia uczniów zawsze kilkanaście
samochołów do naprawy. Dobrze kończący kurs zostają pracowni-
kami w fabryce. Fabryka rekomenduje szoferów. Przyjęcia co-
dziennie od 9 rano do 6 wieczór w kantorze zakładu albo ul. Go-
gola 4, skład materiałów automobilowych. Warunki przyjęcia prze-
sła się po otrzymaniu 10-kopiejkowej marki. 3613

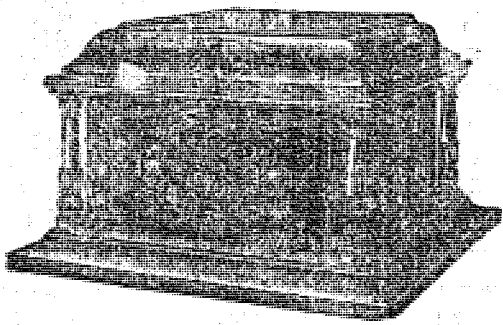
Lecznica Wldzewska lekarzy specjalistów

dla przychodzących Główna 51 (róg Wldzewskiej tel. 30-83).

Dr. Kerschner choroby dziecięce 11 i pół do 1. **Dr. Wołyn-
ski** — uszu, gardła i nosa od 12 do 1. **Dr. Fried** — wewnętrzne
od 6 do 7 i pół. **Dr. Fokschański** — chirurgiczne od 11 do 12
i pół. **Dr. Fryde** — kobiece i akuszer od 12-1. **Dr. Trachten-
berg** — weneryczne i skórne od 11 i pół do 12 i pół i od 5 i pół
do 6 i pół. **Dr. Goldstein-Poljak** okulista od 6 i pół do 7 i pół.

Analiza, szczepienie ospy, badanie mamek.

Porada 50 k.

Wielkie zwycięstwo XX wieku!

Na wszystkich wystawach nagrodzone i uznane za najlepsze

Gramofony-Dublefony z tubami i bez tub, oraz płyty marki JANUS-RECORD

już do nabycia w składzie fabrycznym Akc. Tow. „JANUS RECORD”

H. SCHÖN WITZA,

Łódź, Piotrkowska № 128

oraz we wszystkich lepszych składach muzycznych

GRAMOFONY-DUBLEFONY od 15 rubli. Oryginalna „JANUS” płyta 0.75 kop.

Wyciąg niektórych nowości!!!

Specjalna ork. Akc. Tow. JANUS-RECORD na klarnetach i trąbce do wykonania wesołych ludowych tańców

- 10071 { Na zdrowie sąsiadeczko, polka
Para zakochanych, walc
10072 { Czary włosy, polka
Catus, polka
10073 { Strażacka, polka
Jak dyabeł się śmieje, polka
10074 { Wiosna miłości, walc
Lzy serca, walc

Orkiestra ludowa pod dyrykacją Stalingera harmonia, klarnet, skrzypce i kornet.

- 10047 { Oberek z pod czarnej strugi
Oberek z Potockiej Kępy
10049 { Wale z operetki Gri-Gri
Przyjdź skarbie, przyjdź
Orkiestra z przysłówkami
10075 { Przyjdź skarbie przyjdź
Co dziewczęci tak bardzo lubią
10076 { Kotku, ach ty amorku nasz
Co dziewczęci tak bardzo lubią

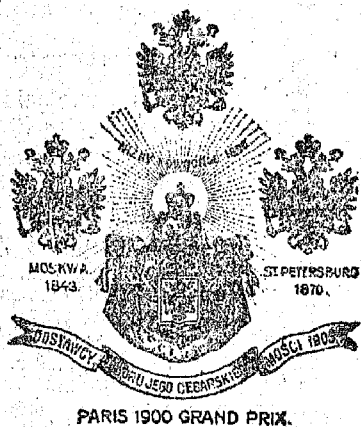
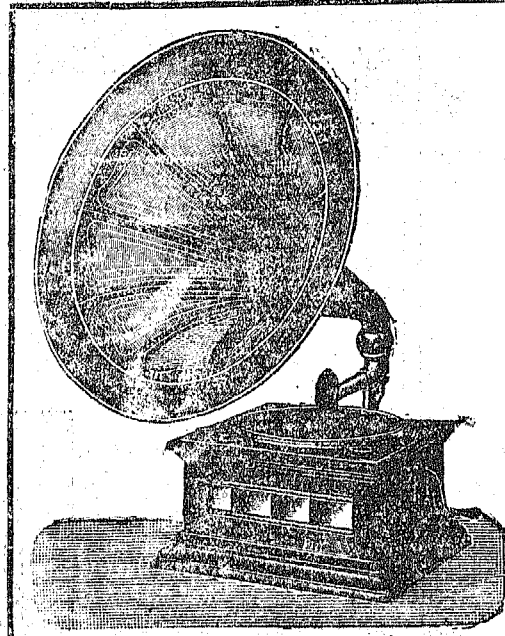
Ostatnie nowości na „Janus” płytach już do nabycia

- Kwartet smyczkowy
10080 { Kacik
Czajka
10081 { Przyjdź skarbie przyjdź
Kotku, ach ty amorku nasz
W. Klimowicz autor kupiecista
10101 { Ballada o złotym pasie
Wróbelki
10102 { Różne stany
Nasze momenta
Jan Stern, artysta Opory Warszawskiej,
z akomp.: skrzypce, pianina i klarnet
10093 { Syn robotnika, piosenka ludowa
Nad grobem rodziców
10096 { Z tej biednej ziemi
Dobra matka
10095 { Burza huczy
Sopran M. Kamińska (Łatosińska)
artystka Opory Warszawskiej
10088 { Chryzantemy
Nad grobem rodziców
10039 { Wale nocy
Krakowiak

Wyciąg niektórych nowości!!!

- 10092 { Tam w Krakowie w pięknym domku
Koło mego ogródeczka
Chór Opory Warszawskiej
z akomp. Orkiestry Wojskowej
10098 { Chór cyganów, 2 op. „Trubadur”
Miserere
Chór kościelny z towarzyszeniem
organów i dzwonów
839 { Anioł pasterzom mówił, kolęda
W żłobie leży
840 { Lulaj Jezuniu, kolęda
Bóg się rodzi
845 { Bóg zawitał, kolęda
W żłobie leży
841 { Wśród nocnej ciszy, kolęda
Święty Mikołaj dialog
10099 { Przybieżeli do Betlejem, kolęda
wesoła nowina
Spotkanie w dzień Bożego Narodze-
nia, dialog z ork. dzw. i chórem
Zareczyły w dzień Bożego Narodze-
nia, dialog z chórem i orkiestrą
842

Najnowszy taniec „Tango” № 1968 oraz wiele nowości w śpiewie i muzyce. Płyty tańszych marek „Syrena”, „Zonofon-lila”, „Homokord”, „Beka”, „Stella” zawsze na składzie. Wielki wybór muzycznych instrumentów po cenach hurtowych. Żądajcie tylko oryginalnych GRAMOFONÓW i PŁYT „JANUS”.
Ostrzegamy przed falsyfikatami!! 3973 Ostrzegamy przed falsyfikatami!!

„ZYRRARDÓW”

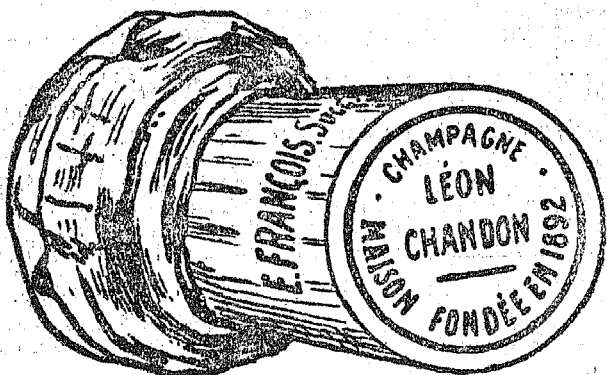
Piotrkowska № 87. .: Telefon 24-26.

WIELKA SPRZEDAŻ GWIAZDKOWA!

W niedzielę, dnia 14 i 24 Grudnia r. b. magazyn otwarty od godziny 2-ej po poł.

4159

Dystylarnia parowa. Reprezentant F. JANKOWSKI, Warszawa, Marszałkowska 103.

5691

Wyprzedaż Gwiazdkowa!

Z powodu nadchodzących Świąt polecam Sz. P. mój bogato zaopatrzony

Skład Materiałów Manufakturowych

Barachany, wełny, półwełny ze sztuki po cenach nader niskich! Resztki na bluzki i sukienki w nadzwyczaj wielkim wyborze.

4184

O. BAUMOWA
Wólczańska 95, I piętro.

Wyprzedaż Gwiazdkowa!

Fartuszek biały
Czapki sportowe
Żakiet sportowe
Bluzki włóczkowe
Nakolanki
Pończochy wełniane
Rękawiczki angielskie
Serdaki włóczkowe
Bielizna trykotowa

Switry wełniane

Ubranka dziecięce

Garnitury sportowe

Sukienki dziecięce

Lalki

Ceny fabryczne

Chusteczki jedwabne

Chustki płócienne

Chustki batystowe

Koszule kolorowe

Koszule białe pikowe

Koszule nocne

Krawaty ost. nowości

Lalki

Ceny fabryczne

Szaliki jedwabne

Szale wełniane

Kaftany męskie wełn.

Szale wiedeńskie
Żaboty tiulowe
Kołnierze batystowe
Kołnierze gipsurowe
Portmonetki
Torebki damskie
Grzebienie modne
Getry sukienne
Haki włóczkowe

Dr. Feliks Skusiewicz

Andrzeja 13
Choroby skórne, weneryczne, moczopłciowe.
Przyjmuje: od 9^{1/2} do 11-ej i od 5-8. W niedziele i święta od 9^{1/2} do 12-ej. **Telef. 26-26. 507-1**

D' Mittelstaedt
Mikołajewska 67.

Przyjm.: od 8-9 i pół rano i 5-6 pól, po poł. w niedziele i święta: tylko rano od 8-10

Poszukuje się dzierżawy
folwarku

4226
od 3-4 włók z budynkami w dobrym stanie, dobrej glebie, w okolicy Łodzi, przy dobrej komunikacji kołowej. Pośrednicy wyłączeni. Wiadomość hotel Savoy № 620 ustnie między 7-8 w.

Dr. med. Bolesław Kon

PIOTRKOWSKA 56, tel. 32-62
choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne 1649
przyjmuje do 11 r. i od 4-7 popoł.

Skład Materyałów Piśmiennych
MARYI STRZELECKIEJ
Zielona № 15, telefon 23-53.

poleca na gwiazdkę wielki wybór gier, albumów, teczek, notesów i wiele innych przedmiotów stosownych na podarki. 4005

Sprawy, interesy akcyjne

informacje i porady, prośby i podania, przepisywanie koncesyj (razrzeszeń), patentów i t. d. **załatwia natychmiast sumiennie i fachowo** były pomocnik naczelnika akcyzy

W. KOŁOTKIEWICZ
Główna 50 m. 20
od 1 do 6 i pół wiecz. 3378

NOWODZIORZONY
sklep Polski

27 Mikołajewska 27

Sprzedaj kwiatów sztucznych z piór syberyjskich, braków i resztek białych, towarów lokalnych, koronek, haftów, trykotarzy, fartuchów gotowych oraz notymberszczyzny. Pierwsze piętro od frontu, wejście z bramy w mieszkaniu Holany Pawłowiczowej, 3111

Stangret do powozu

z dobremi świadectwami jest potrzebny. Nieżonaci mają pierwszeństwo. Zgłaszać się: Widzewska 192. 4224

Poszukuje się

STANGRETA

pierwszeństwo otrzymają wysłużeni kawalerzyści lub artylerzyści. Oferty wraz z kopiami świadectw i podaniem wieku przyjmuje adm. niniejszego pisma pod „Stangret”. 4133

Towarów kolonialnych i elektryczna

HURTOWY SKŁAD

ORZECHY włoskie, elemskie, kaukazskie, ta-
reckie i amerykańskie, rodzynki,
sałtanki, migdały, figi, śliwki, szpatała i grzyby suszone,
wanilję, miód, ryż, cukier, herbatę, sól, śledzie, **masło**
syberyjskie i codziennie świeżo paloną **kawę**

POLECA

TEODOR WAGNER

Łódź, Piotrkowska 213

Telef. 5-91.

4042

Telef. 5-91.

PALARNIA KAWY

Masło, Sery

w znanych ze swej dobroci gatunkach

poleca

Hurtowy Skład Masła i Serów

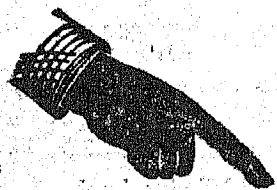
„Bracia Kieszkowscy“

4159

ul. Piotrkowska № 215. — Telefon 23-20.

Ceny umiarkowane! ::: Towar wyborowy!

Jedyné źródło dobrego kupna!

WŁ. JANISZEWSKA

Przejazd № 16 (naprzeciw placu „Cyklistów”).

GALANTERYA

DAMSKA I MĘSKA.

Gustowne
Bluzki
z własnej
pracowni.

Na święta sklep zaopatrzony w różne przedmioty.

Wybór koszul męskich i krawatów. ::: Nadeszły ciepłe rzeczy.

P'affendor

Restauracja A. Braune

Księży Młyn.

Przedzalniana № 64.

W sobotę, dnia 13-go b. m.

Przedzalniana № 64.

Wieczór taneczny

Początek o godzinie 7-ej wieczorem

KONCERT ORKIESTRY SZAJBLEROWSKIEJ pod dyktando A. THONFELDA.

4181

DROŻDŻEPRASOWANE GWARANTOWANEJ DOBROCI
z Dóbr Pilica — właściciel**KAZIMIERZ ARKUSZEWSKI**Główna sprzedaż w MLECZARNI Dóbr „PAPROTNIA
I WALEWICE“ Witolda Szantyr

PRZEJAZD 52 — telefon 27-80. — PRZEJAZD 52.

Dostawa regularnie codziennie w dowolnej ilości.

CENY STAŁE BARDZO PRZYSTĘPNE!

Zapotrzebowania przedświąteczne zapewnione.

4172

Dr. JelnickiChoroby weneryczne, skór-
ny i dróg moczowych
ul. Andrzeja № 7 tel. 1-70.
Przyjmuje: 9—12 i 5—8, pa-
nia 4—5. 1182**Młody,
energiczny**i uzdolniony biuralista z fa-
dym charakterem pisma,
obeznany z rachunkowa-
ścią handlową, poszukuje
zaraz odpowiedniego zajęcia na
stałe lub na godziny. Wynaga-
nia bardzo skromne. Oferty w
Adm. Rozwoju sub „Pracowity“.

Dyplom Akademii Naukowo-Kosmetycznej w Paryżu,

Gabinet Lecznico-KosmetycznyUsuwanie brodawek, węgry, piegów e. t. c. Wszelkie zabie-
gi upiększające aparatami elektrycznymi na nowszy sys-
temu. Specjalność, regeneracja trwała i rekoloryzacja siwych
włosów bez użycia farby.**Doktorowa Frydowa Cegielniana** № 4, Tel. 8-42.

Tel. 8-42.

od 11 do 2 i od 4 do 7-jej.

Tel. 8-42.

TYLKO DLA PAŃ

4165

Duży frontowy lokalPiotrkowska 177, na sklep, skład fabryczny, albo na biuro
techniczne, do wynajęcia. Wiadomość u Maksa Fiszera.**LICYTACJA**31/6 Grudnia 1913 r. o godz. 10 rano odbędzie się w domu
przy ul. Mikołajewskiej 56 sprzedaż maszyn i narzędzi likwi-
dującej się firmy „Zoller i Krausse.

J. Kopczyński.

4252

ZAWIOMIENIE!Z dniem 11 b. m. otwarty został przy ulicy
Mikołajewskiej № 2 (róg Dzielnej)**Sklep p. f. „GALANTERYA“**i poleca: duży wybór bielizny męskiej, krawatów, różnej
galanterii oraz zabawek dziecięcych.

Towary wyborowe i ceny przystępne.

4250

Kiosk przy kościele Św. Stanisława Kostki, poleca:
obrazy, krzyże, figury, lichtarze, lampki, świece,
książki do nabożeństwa różnego gatunku, ceny umiar-
kowane.

z poważaniem P. Opieczyński. 4246

Skład masła, kefiru i produktów wiejskich**B. PATZEROWEJ** Mikołajewska 31. Telefon 24-10.POLECA: Drób, zwierzyne, powidła, miód, chleb wiejski
i wyborowe pierniki własnego wypieku. 4161

55 lat istnienia!

„Tygodnik Ilustrowany“W roku 1914 „TYGODNIK ILLUSTROWANY“ drukuje
najświeższe powieści:**HENRYKA SIENKIEWICZA**

powieść historyczną p. t.

„Legiony“część I-sza „W kraju“, część II-ga „Pod Dąbrowskim“ z ilu-
stracjami kolorowymi W. Kossaka — oraz Włodzimierza
Perzyskiego

„ZŁOTY INTERES“

4145

naddo powieść Wł. St. Reymonta „W Warszawie“, stanowią-
cą trzecią część z cyklu „Rok 1794“, oraz W. Sieroszew-
skiego „Ocean“, dalszy ciąg powieści „Beniowski“.Dopłata dla nowych prenumeratorów za początek po-
wieści „LEGIONY“ wynosi 10 kop., z przesyłką pocztową
15 kop. W roku 1914 wszyscy prenumeratorzy roczni „TY-
GODNIKA ILLUSTROWANEGO“ otrzymają bez żadnej do-
płaty, prócz 52 numerów pisma: 1) 12 tomów „Ciekawych
Powieści“, 2) Zeszyt albumowy „Świat dziecięcy“ z ryci-
nami kolorowymi, jako premium nadzwyczajne, 3) Znac-
nie rozszerzony i ilustrowany „Przegląd Bibliograficzny“,
miesięcznik nieodzowny dla czytających książki.Prenumerata „TYGODNIKA ILLUSTROWANEGO“
wraz ze wszystkimi dodatkami i premiami: w Warszawie
rocznie rb. 8, półrocznie rb. 4, kwart. rb. 2; z przesyłką
pocztową rocznie rb. 12, półrocznie rb. 6, kwartalnie rb. 3.
Administracja: Warszawa, ul. ZGODA 12, tel. 4-14.

Skład wędlin J. KIJAKA

Widzewska nr. 127, tel. 27-02.
Filia: Piotrkowska 71, tel. 30-17.

Przy fili salon dla śniadań i kolacyi.

UWAGA: Prócz tych sklepów żadnych innych nie posiadam.

Dom Agenturowo-Handlowy

Edmund Bogdański, Łódź

ul. Dzielna № 30, Telefonu № 1126.

ODDZIAŁ w BĘDZINIE, ul. Sławiańska Nr. 40.

Hurtowe Składy: towarów kolonialnych, cukierniczych, konserw rybnych i warzywnych, serów, grzybów i powideł.

Pierniki Kaliskie
K. Mystkowskiego.

5891

Gwarancja zarobku 50 rubli miesięczna
Osoby zasług. na zaufanie znajdują na cały rok przed nas zagwar. zarobek, pracując u siebie w domu. Fachowe wykaz. zbyteczne. Robotę zrobioną nabywamy. Prospekt na żąd. po otrzymaniu 7 k. marki Tow. masz. do trykot. Thomas H. Whittlock-Kunau i S-ka, Petersburg, Newski 40/42. 314. 2871

Nowootworzony chrześcijański

SKŁAD WYROBÓW TABACZNYCH

pod firmą **Walenty Dyderski**

Piotrkowska Nr. 292,

obok poczekalni kolejki Łódź-Pabianice.

Poleca wyborowe gatunki tytoni, papierosów, cygar, zapalek oraz gilsz własnego wyrobu. Sprzedaż hurtowa i detaliczna. 271

**MAGAZYN KAPELUSZY DAMSKICH
i GALANTERYI**

Florentyny Chlebowskiej

ul. Zielona № 33, (Zielony Rynek)

ma zaszczyt polecić Szanownej swojej Klienteli duży wybór galanterii damskiej i męskiej po cenach bardzo zniżonych. Poleca również kapelusze damskie tanie i gustowne, także żalobne kapelusze na składzie. 3833

Krawiec damski

LEONARD THUM

4096

ul. Spacerowa 37 miesz. 1.

KRAWIEC MĘSKI

P. Łuszczynski

Po ukończeniu praktyki poza granicami, otworzyłem pracownię ubiorów męskich. Przyjmuję zamówienia z materiałów własnych i powierzonych. Łódź, ulica Widzewska № 70. 4154

Aluminiowe naczynia kuchenne.

na wypłatę na dogodnych warunkach poleca

„TWO ALUMINIUM”

Piotrkowska 174 m. 6. Tel. 25-77. Filia: Pańska 12, m. 10.

Poszukiwani zdolni agenci i agentki.

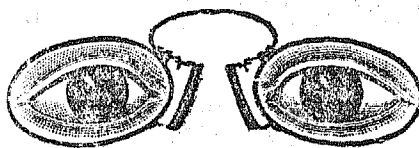
4130

Zakład Optyczno-Chirurgiczny z działami:
fizycznym, chemicznym, fotograficznym, elektrotechnicznym i ortopedycznym

KAZIMIERZA ROSZAKA

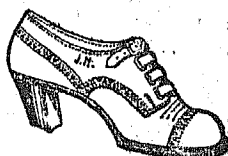
(dawniej St. Lewiński).

NAJPIĘKNIEJSZE UPOMINKI GWIAZDKOWE!

w wielkim wyborze stanowią: Lornetki najnowszych fasonów od 4 rb. 50 kop., do 150 rb. sztuka, binokle i okulary złote, double, oksydowane, lorgnons, barometry, cyrkle Gerlach, maszyny elektryczne, brzytwy i maszyny do golenia, latarnie magiczne, kinematografy, termometry, szczyrki i kompasy etc.

Duży wybór: narzędzi chirurgicznych, środków opatrunkowych, naczyń szklanych lekarskich i chemicznych, pasów rapturowych, bind damskich, inhalatorów, irygatorów, pończoch, oraz wiele innych wyrobów gumowych. **Wyłączna sprzedaż na Łódź, Zgierz i Pabianice** mikroskopów, przyrządów do badań krwi, aparatów polaryzacyjnych, mikrotomów i aparatów projekcyjnych znanej fab. E. Reicherta z Wiednia. **Reparacja wszelkich manometrów kotłowych i parowozowych, instalacja dzwonków elektrycznych, telefonów, piorunochronów, oraz ich konserwacja.** Ważne dla aptek i składów aptecznych. Wagi i ciężarki apteczne stemplowane. **Ceny konkurencyjne.** 3991

Nagrodzony na wystawach złotymi i srebrnymi medalami

MAGAZYN OBUWIA

I. NOWAKOWSKI i S-ka

dawniej M. Kapuściński

Łódź, Piotrkowska 9.

Łódź, Piotrkowska 9.

Poleca wielki wybór obuwia ostatniej mody oraz kalosze. 4058

**Łódzkie Rzemieślnicze Towarzystwo
Pożyczkowo-Oszczędnościowe**

40 MIKOŁAJEWSKA 40

przyjmuje wkłady oszczędnościowe od których liczy procent od dnia włożenia, a mianowicie: na każde żądanie 4%, z 3-ch miesięcznym wymówieniem 4 1/2%, z półrocznym 5% i z rocznym 6%—przyjmuje również wkłady warunkowe poczynając od 12 kop., jednocześnie przyjmuje członków i udziela pożyczek do wysokości 600 rubli.

Towarzystwo posiada skarbonki, które wydajd do domu w celu składania oszczędności; klucz od takowych znajduje się w biurze Towarzystwa.

Biuro otwarte jest codziennie od godziny 10-ej rano, do 3-ej po południu, oprócz tego we wtorki, czwartki i soboty od godziny 6-ej do 8-ej wieczorem. 3727

NA GWIAZDKĘ!

Wielki wybór Praktycznych Podarków srebrnych 84% i platerowanych na Białym Metalu

POLECA

MAGAZYN FABRYCZNY

Józef Fraget

Łódź, ul. Piotrkowska 69. Telef. 24-52.

4153

Teatr SFINKS

Zielona 2

Niebywały program!

Od dziś do wtorku włącznie — Między innymi! — **Sensacyja!**

Instynkt Pantery

Wielki wybitny dramat w wykonaniu najlepszych artystów w 2-eh wielkich aktach. 4155

Część III.

Choroba morska rzecz naukowa.

M. FANTULIS w Łodzi, ul. Piotrkowska № 109. TELEFONU 15-54.

Od poniedziałku 1-go Grudnia 1913 r. rozpoczęła się na czas krótki

Gwiazdkowa wyprzedaż

Cukru, Herbaty, Konserwów, Win i Delikatesów.

Szczegółowy cennik:

4101

Cukier. 10 f. Rafinada 1.50—1.41 10 „ Raf. rab. 1.50—1.41 10 „ Kostkowy 1.40—1.31 10 „ Faryny 1.25—1.18	Pomidory. dawniej teraz 18 f. puszk. 4.50 — 2.20 5 „ „ 1.50 — 90 2 „ „ 80 — 45 1 „ „ 40 — 25 1/2 „ „ 20 — 13 1/4 „ „ 12 — 8	Sardynki. 1/2 pus. Filip Canot 120—102 1/2 „ „ „ 75—61 1/2 „ „ „ 45—36 1/2 „ „ „ 120—102 1/2 „ „ „ 70—61 1/2 „ „ „ 40—36 1/2 „ „ „ 40—27 1/2 „ „ „ 55—25 1/2 „ „ „ 60—40 1/2 „ „ „ 55—25	Kakao. Van Houtena, Bensdorpa Monarcha, Driesena Drie Kronena i inne dawniej teraz 1 kil. puszk. 5.50 — 2.90 1/2 „ „ 1.80 — 1.50 1/4 „ „ 90 — 78 1/8 „ „ 50 — 39 1/16 „ „ 30 — 25 1 f. Gat. extra 2.00 — 1.50 1 „ „ „ prima 1.60 — 1.20 1 „ „ „ dobry 1.20 — 90 1 „ „ „ Ludowy 1.00 — 70	Angiel. marmolada 1 słój Morelowej 1 „ Wiśniowej 1 „ Pomarańcz. 1 „ Malinowej 1.40-100 1 „ Truskawk. 1 „ Poziomk. 1 „ Ananasow. 1 „ Porzeczk. 1 „ Sliwkowej 1 „ Morel. kraj 60—35	Rybne konserwy dawniej ter. Duże pud. Skumbria w/tom. 150—115 1/2 „ „ „ 75—60 1/2 „ „ „ 65—50 1/2 „ „ „ 45—36 1/2 „ „ „ 40—33 1/2 „ „ „ 60—45 1/2 „ „ „ 35—25 Duż. „ Sterlet „ 200—150 1/2 „ „ „ 135—110 1/2 „ „ „ 75—58 1/2 „ „ „ 135—110 1/2 „ „ „ 75—58 1/2 „ „ „ 135—110 1/2 „ „ „ 75—58 1/2 „ „ „ 100—80 1/2 „ „ „ 75—60 1/2 „ „ „ 40—30 1/2 „ „ „ 75—58 1/2 „ „ „ 75—58 1/2 „ „ „ 75—58 1/2 „ „ „ 135—110 1/2 „ „ „ 75—58 1/2 „ „ „ 120—90 1/2 „ „ „ 65—52 1/2 „ „ „ 65—55 1/2 „ „ „ 45—38 1/2 „ „ „ 65—44 1/2 „ „ „ 100—82 1/2 „ „ „ 40—31 1/2 „ „ „ 100—50 1/2 „ „ „ 60—38 1/2 „ „ „ 65—55 1/2 „ „ „ 45—35 1/2 „ „ „ 100—60 1/2 „ „ „ 100—60 1/2 „ „ „ 100—50 1/2 „ „ „ 60—35 1/2 „ „ „ 35—25
Herbata. Karawan, Popow, Perlow, Botkin, Kuzniecowa i in. dawniej teraz 1 f. 3.00 — 2.30 1 „ 2.60 — 2.10 1 „ 2.40 — 1.90 1 „ 2.20 — 1.70 1 „ 2.00 — 1.60 1 „ 1.80 — 1.35 1 „ 1.40 — 1.20	Marynaty. dawniej teraz 1/2 Becz. ogór. 1.50—1.05 1/2 Becz. korn. 2.00—1.25 1 f. Nież. kor. 40—30 1 f. mar. grzyb. 60—45	Konserwy zagr. dawniej teraz 1/2 pus. Homara 2.00—1.55 1/2 „ „ „ 1.00—78 1/2 słoik Trufli 4.00—1.75 1/2 „ „ „ 2.00—95 1/2 „ „ „ 100—50	Kompoty kaukask. 1 kil. p. Wiśnie białe 1 „ „ „ czarne 1 „ „ „ czerw. 1 „ „ „ Brzoskwinie 1 „ „ „ Morele 1 „ „ „ Gruszk. 1 „ „ „ Mirabele 1 „ „ „ Renglody	Konfitury 1 słój Malin 1 „ Truskawek 1 „ Wiśnie czerw. 1 „ „ białe 1 „ „ czerw. 1 „ Poziomek 1 „ Morel 1 „ Brzoskwinie 1 „ Sliwek 1 „ Mirabeli 1 „ Pomar. ziel. 1 „ „ żółte dawniej 75 kop. teraz 49 k.	Jarzyny. Wernera Cyrańskiego z Warszawy z ustępstwem 25% w towarze 1 f. pus. ziel. grosz. 1—55 1 „ „ „ 2—45 1 „ „ „ 3—35 1 „ „ „ 4—25 1 „ „ „ z kar. I 45 1 „ „ „ II 35 1 „ „ „ III 25 1 „ „ „ Karotki I 40 1 „ „ „ Maceduam I 45 1 „ „ „ Fasołki I 45 1 „ „ „ II 35 1 „ „ „ III 30 1 „ „ „ IV 25 1 „ „ „ krajana 25 1 „ „ „ Szparag. „ 1. 45 1 „ „ „ 2. 40 1 „ „ „ 3. 35 1 „ „ „ 4. 30 1 „ „ „ 5. 25
Kawa. dawniej teraz 1 f. mieszanki 1.20 — 95 1 „ 1.00 — 75 1 „ 80 — 68 1 „ 70 — 60 1 „ Słodowej 20 — 15	Owsianka. daw. ter. k. 1/2 p-ka Herkulo 35 — 27 1/2 „ Quaker Oats 35 — 27 1/2 „ Hohenlohe 35 — 27	Suchy kompot mieszany Morele Gruszk. Sliwki Prunele Szeptala Jabłka Rodzynki dawniej 50 kop. teraz 35 k.	Kompoty kaukask. 1 kil. p. Wiśnie białe 1 „ „ „ czarne 1 „ „ „ czerw. 1 „ „ „ Brzoskwinie 1 „ „ „ Morele 1 „ „ „ Gruszk. 1 „ „ „ Mirabele 1 „ „ „ Renglody	Komp. krymskie 1 kl. puszk. miesz. 120—80 1/2 „ „ „ Renglody 1/2 „ „ „ Morele 1/2 „ „ „ Gruszk. 1/2 „ „ „ Mirabele 1/2 „ „ „ Wiśnie b. 1/2 „ „ „ czerw. 1/2 „ „ „ róż.	Jarzyny. Wernera Cyrańskiego z Warszawy z ustępstwem 25% w towarze 1 f. pus. ziel. grosz. 1—55 1 „ „ „ 2—45 1 „ „ „ 3—35 1 „ „ „ 4—25 1 „ „ „ z kar. I 45 1 „ „ „ II 35 1 „ „ „ III 25 1 „ „ „ Karotki I 40 1 „ „ „ Maceduam I 45 1 „ „ „ Fasołki I 45 1 „ „ „ II 35 1 „ „ „ III 30 1 „ „ „ IV 25 1 „ „ „ krajana 25 1 „ „ „ Szparag. „ 1. 45 1 „ „ „ 2. 40 1 „ „ „ 3. 35 1 „ „ „ 4. 30 1 „ „ „ 5. 25
Szproty. daw. ter. k. 1/2 p-ka Lemkowski 50—43 1/2 „ Krauspa. 50—40 1/2 „ Sela 45—35 1/2 „ Mortensena 50—41 1/2 „ „ 54—29 1/2 „ „ 25—20	Mieszane cukry. daw. ter. k. 1 f. Wyborowe 80—62 1 „ bardzo dobr. 60—52 1 „ dobrych 50—44 1 „ mieszanych 40—36	Suchy kompot mieszany Morele Gruszk. Sliwki Prunele Szeptala Jabłka Rodzynki dawniej 50 kop. teraz 35 k.	Kompoty kaukask. 1 kil. p. Wiśnie białe 1 „ „ „ czarne 1 „ „ „ czerw. 1 „ „ „ Brzoskwinie 1 „ „ „ Morele 1 „ „ „ Gruszk. 1 „ „ „ Mirabele 1 „ „ „ Renglody	Komp. krymskie 1 kl. puszk. miesz. 120—80 1/2 „ „ „ Renglody 1/2 „ „ „ Morele 1/2 „ „ „ Gruszk. 1/2 „ „ „ Mirabele 1/2 „ „ „ Wiśnie b. 1/2 „ „ „ czerw. 1/2 „ „ „ róż.	Jarzyny. Wernera Cyrańskiego z Warszawy z ustępstwem 25% w towarze 1 f. pus. ziel. grosz. 1—55 1 „ „ „ 2—45 1 „ „ „ 3—35 1 „ „ „ 4—25 1 „ „ „ z kar. I 45 1 „ „ „ II 35 1 „ „ „ III 25 1 „ „ „ Karotki I 40 1 „ „ „ Maceduam I 45 1 „ „ „ Fasołki I 45 1 „ „ „ II 35 1 „ „ „ III 30 1 „ „ „ IV 25 1 „ „ „ krajana 25 1 „ „ „ Szparag. „ 1. 45 1 „ „ „ 2. 40 1 „ „ „ 3. 35 1 „ „ „ 4. 30 1 „ „ „ 5. 25
Migdały. daw. ter. k. 1 f. Primissima 1.00 — 78 1 „ Extra 90 — 72 1 „ Wyborowe 75 — 63 1 „ Drobne 55 — 40	Marmolada. 1 f. Extra 40 k. 1 „ Abricotin 40 „ 1 „ Bomby 35 „ 1 „ Drobna 30 „	Suchy kompot mieszany Morele Gruszk. Sliwki Prunele Szeptala Jabłka Rodzynki dawniej 50 kop. teraz 35 k.	Kompoty kaukask. 1 kil. p. Wiśnie białe 1 „ „ „ czarne 1 „ „ „ czerw. 1 „ „ „ Brzoskwinie 1 „ „ „ Morele 1 „ „ „ Gruszk. 1 „ „ „ Mirabele 1 „ „ „ Renglody	Komp. krymskie 1 kl. puszk. miesz. 120—80 1/2 „ „ „ Renglody 1/2 „ „ „ Morele 1/2 „ „ „ Gruszk. 1/2 „ „ „ Mirabele 1/2 „ „ „ Wiśnie b. 1/2 „ „ „ czerw. 1/2 „ „ „ róż.	Jarzyny. Wernera Cyrańskiego z Warszawy z ustępstwem 25% w towarze 1 f. pus. ziel. grosz. 1—55 1 „ „ „ 2—45 1 „ „ „ 3—35 1 „ „ „ 4—25 1 „ „ „ z kar. I 45 1 „ „ „ II 35 1 „ „ „ III 25 1 „ „ „ Karotki I 40 1 „ „ „ Maceduam I 45 1 „ „ „ Fasołki I 45 1 „ „ „ II 35 1 „ „ „ III 30 1 „ „ „ IV 25 1 „ „ „ krajana 25 1 „ „ „ Szparag. „ 1. 45 1 „ „ „ 2. 40 1 „ „ „ 3. 35 1 „ „ „ 4. 30 1 „ „ „ 5. 25
Rodzynki. daw. ter. k. 1 f. Sultanki 20 — 13 1 „ Duże 25 — 18 1 „ Korinki 45 — 35 1 „ Duże czarne 25 — 18	Bakalie. 1 f. gat. extra 60 k. 1 „ „ bardzo dobry 50 „ 1 „ „ „ dobry 40 „ 1 „ „ „ Ludowy 30 „	Suchy kompot mieszany Morele Gruszk. Sliwki Prunele Szeptala Jabłka Rodzynki dawniej 50 kop. teraz 35 k.	Kompoty kaukask. 1 kil. p. Wiśnie białe 1 „ „ „ czarne 1 „ „ „ czerw. 1 „ „ „ Brzoskwinie 1 „ „ „ Morele 1 „ „ „ Gruszk. 1 „ „ „ Mirabele 1 „ „ „ Renglody	Komp. krymskie 1 kl. puszk. miesz. 120—80 1/2 „ „ „ Renglody 1/2 „ „ „ Morele 1/2 „ „ „ Gruszk. 1/2 „ „ „ Mirabele 1/2 „ „ „ Wiśnie b. 1/2 „ „ „ czerw. 1/2 „ „ „ róż.	Jarzyny. Wernera Cyrańskiego z Warszawy z ustępstwem 25% w towarze 1 f. pus. ziel. grosz. 1—55 1 „ „ „ 2—45 1 „ „ „ 3—35 1 „ „ „ 4—25 1 „ „ „ z kar. I 45 1 „ „ „ II 35 1 „ „ „ III 25 1 „ „ „ Karotki I 40 1 „ „ „ Maceduam I 45 1 „ „ „ Fasołki I 45 1 „ „ „ II 35 1 „ „ „ III 30 1 „ „ „ IV 25 1 „ „ „ krajana 25 1 „ „ „ Szparag. „ 1. 45 1 „ „ „ 2. 40 1 „ „ „ 3. 35 1 „ „ „ 4. 30 1 „ „ „ 5. 25
Malaga. dawniej ter. k. 1 f. Imperjal extra 1.00 — 75 1 „ Royal 85 — 65 1 „ Surschua „ 70 — 55 1 „ Szua „ 60 — 50	Figi. 1 f. koszyczek Olimpia 35 k. 1 „ kwadratowych 45 „ 1 „ prasowanych 35 „ 1 „ sznurkowych 22 „	Suchy kompot mieszany Morele Gruszk. Sliwki Prunele Szeptala Jabłka Rodzynki dawniej 50 kop. teraz 35 k.	Kompoty kaukask. 1 kil. p. Wiśnie białe 1 „ „ „ czarne 1 „ „ „ czerw. 1 „ „ „ Brzoskwinie 1 „ „ „ Morele 1 „ „ „ Gruszk. 1 „ „ „ Mirabele 1 „ „ „ Renglody	Komp. krymskie 1 kl. puszk. miesz. 120—80 1/2 „ „ „ Renglody 1/2 „ „ „ Morele 1/2 „ „ „ Gruszk. 1/2 „ „ „ Mirabele 1/2 „ „ „ Wiśnie b. 1/2 „ „ „ czerw. 1/2 „ „ „ róż.	Jarzyny. Wernera Cyrańskiego z Warszawy z ustępstwem 25% w towarze 1 f. pus. ziel. grosz. 1—55 1 „ „ „ 2—45 1 „ „ „ 3—35 1 „ „ „ 4—25 1 „ „ „ z kar. I 45 1 „ „ „ II 35 1 „ „ „ III 25 1 „ „ „ Karotki I 40 1 „ „ „ Maceduam I 45 1 „ „ „ Fasołki I 45 1 „ „ „ II 35 1 „ „ „ III 30 1 „ „ „ IV 25 1 „ „ „ krajana 25 1 „ „ „ Szparag. „ 1. 45 1 „ „ „ 2. 40 1 „ „ „ 3. 35 1 „ „ „ 4. 30 1 „ „ „ 5. 25

KONIAKI GRECKIE, FRANCUSKIE i inne WINA SZAMPAŃSKIE firm zagranicznych i rosyjskich, WÓDKI, LIKIERY, ARAKI i t. p. po cenach przystępnych.